

Glasnik MIRA

Godište V. • Broj 10 • Međugorje • Listopad 2010. • Cijena 2,5 KM / 10 kn

Uzvišenje sv. Križa

Draga djeco!
Danas sam s vama i sve vas blagoslivljam svojim majčinskim blagoslovom mira i potičem vas da još više živite svoj vjerski život, jer ste još slabi i niste ponizni. Potičem vas, dječice, da manje govorite a više radite na svojem osobnom obraćenju, kako bi vaše svjedočenje bilo plodno. I neka vaš život bude neprestana molitva. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

(25. rujna 2010.)

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
„Živite vjerski život: manje govorite a više radite“
vlč. Adalbert Rebić

Uzvišenje sv. Križa
Kristov križ nas je privukao
fra Marinko Šakota

Susreti
Potpuno sam siguran da je ovo Božje djelo
biskup Datus Hilarion Lega

21. Mladifest
U Gospinoj školi
Natalia Believea

Meditacija
Životna simfonija
s. Dominika Anić

Svjedočanstvo
Međugorje – mjesto žarke molitve
fra Petar Ljubičić

Promišljanje

Baciti oganj na zemlju – zahvatiti ljude

Isus htjede donijeti prevrat svih postojećih pokušaja svrstavanja ljudi na dobre i zle, pobožne boguugodnike i prokletnike, časne i nečasne, čestite i kužne. Razlučna pak crta prolazi kroz svačije srce, i zato se nitko ne može graditi sucem nad drugima. Svima nam treba Božje smilovanje, Božje milosrđe. Svi živimo od Božje milosti. To je taj posve drukčiji oganj koji bi htio baciti Isus na zemlju te kojim bi htio zapaliti čovjeka. Htio bi na novim temeljima udariti čovjekovu životnu kuću. To ga je i otjeralo u prijevor i sukob, na život i smrt.

fra Tomislav Pervan

Listopad je mjesec krunice, Gospin mjesec, ali isto tako i mjesec istaknutih svetačkih likova u kalendaru Katoličke Crkve. Počinje sa svetom Malom Terezijom od Djeteta Isusa, potom slijede likovi nenadmašiva svetoga Franje, svete Terezije Velike, Luke, evanđelista, Ignacija Antiohijskoga. Pronaći ćemo kraljeve i kraljice, jednoga svetoga Brunu, utemeljitelja kartuzijana-ca te mnoge druge. Oni kalendarski tvore nešto kao predigru velikoj svetkovini Svih Svetih, koja smjera na silnu božansku žetvu na kraju vremena, kad Gospodin skuplja u svoje *žitnice* one koji su se odazvali njegovu pozivu.

I nehotice se zapitamo: Što bi bilo od jedne Male Terezije da nije čula i slijedila Gospodinov zov? Možda obična kućanica, nepoznata i neugledna, dobra, pobožna i plemenita majka i supruga u ondašnjoj Francuskoj. Što bi bilo od Franje da nije čuo i slijedio trokratni zov s križa da pođe i popravi Kristovu *kuću koja se ruši*? Možda bi bio naslijedio očevu trgovinu suknima, živio kao obični građanin Asiza ili pak kao trubadur te tako dovršio svoj život. Što bi bilo od Terezije Velike da je nije Krist zahvatio, a preko nje mnoge? Što

Fotografiju na naslovnici snimio Franjo Sušac

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Međugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Dragan Naletilić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Međugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Societe generale - Splitska banka d.d., Nalog 14, Broj računa: 2330003-5100201682 | **Iz Njemačke u EURima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ: 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN: CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Međugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ: 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Međugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

► bismo danas imali o Isusovu liku i povijesti rane Crkve da Gospodin nije pozvao jednog poganina Luku koji je osjetio poticaj napisati sve po redu, sustavno, i povijest Isusovu i Isusova djela u ondašnjem Rimskom Carstvu? Ovih dana Papa je u Engleskoj proglasio blaženim velikoga obraćenika Johna Henryja Newmana. Da nije bilo njegova izrazita genija, sigurni smo da bi povijest Katoličke Crkve u Engleskoj išla drugim smjerom. Jednako se smijemo i mi ovdje osvrnuti na početke Međugorja.

Što bi i kako bi danas Međugorje izgledalo da nije bilo onih sudbotvornih dana s početka osamdesetih godina minuloga stoljeća? Što bi bilo od onih mladića i djevojaka koji su onodobno imali ono snažno iskustvo i do danas svjedoče pred cijelim svijetom, neustrašivo, o djelu koje je započelo Nebo preko njih, među nama? Sve su to pitanja na koja moramo odgovoriti, s jedne strane pod pretpostavkom čisto ljudskoga promišljanja, a s druge strane u svjetlu i s motrišta Božjega, Isusova zova i zahvata u pojedine živote i svjetske tijekove. U pitanju je Božji govor i čovjekov odgovor, njegov zov i naš odziv, Božja akcija i ljudska reakcija. Bog kroz cijelu povijest govori, objava ne prestaje, Bog djeluje u ljudskoj povijesti, Bog nije ušutkan, umrtvjen ili arhiviran na stranicama Svetoga pisma. Na jednom mjestu u Lukinu Evanđelju Isus se izrazio kako je došao baciti oganj na zemlju te bi htio da već plamti, gori. Da postane onim gorućim grmom s kojim se suočio Mojsije u pustinji, grmom što gori a ne izgara, ali druge zahvaća, prožiže, stvarajući od staroga novo, pročišćeno, Duhom obnovljeno.

Pisac Maloga princa na jednom mjestu zabilježi: „Samo se srcem dobro vidi“. Srce koje ima dubinu, koje ljubi, koje se razdaje. Pametnih i umnih glava ima i previše, ali ih je malo koji istinski ljube. Samo onaj tko ljubi, stvara budućnost. Tko bi htio samo poučavati, tko bi htio druge mijenjati, ostaje na kraju neplodan, nije li sam pošao putem promjene. Napoleon je u svome zatočeništvu mnogo razmišljao o povijesnim događajima i tijekovima te je potkraj svoga života zabilježio: „Krist želi čovjekovu ljubav, to će reći: On želi ono što se u svijetu može dobiti samo krajnjim trudom, što mudrac uzalud traži od svojih učenika i prijatelja, otac od svoje djece, supruga od svoga muža, brat od brata. Ukratko, Krist želi srce. On želi tvoje i moje srce za sebe, i Krist to postiže bez ikakve zadržke... Samo je Njemu uspjelo podignuti čovjekovo srce – do žrtvovanja svega vremenitoga – do nevidljivoga, i na taj način povezati nebo i zemlju“. Svci su tomu svjedoci. Oni su uspjela Kristova umjetni-

ka ostvarenja, ne u drvu i mramoru, bronci ili kistom, nego na mekanim ali i otpornim srcima. Duh Sveti oblikuje u onakav lik pojedince da mogu izdržati pogled svih ljudi, svega kršćanstva, da mogu izdržati kritike i oči protivnika. Gospodinov Duh kao lončar koji oblikuje svaku glinu prema svome nacrtu. Tu prosijava vječnost u vremenu, božansko u ljudskome, vječno u stvorenju. Sol zemlje i svjetlo svijeta. Zvijezde na noćnome nebu.

Paradoks do paradoksa

Isus se do kraja stavio, ali se i danas stavlja, na raspolaganje ljudima, potrebitima. Najsiromašnijima i ostavljenima. Isus traži i od nas našu osobnu odluku, na život ili smrt. Svatko se od nas mora jednom suočiti s konačnim sudom i Božjom pravednošću, i zato treba tražiti izlaz, spas u promjeni životnoga stila i opredjeljenja. Zna on kao Bogočovjek kako smo i koliko smo kao osobe ljudski nemoćni, skloni na zlo. Za dobro je čovjek sposoban tek nakon stanovite 'terapije' koja se sastoji u tome da je čovjek unatoč svemu prihvaćen i potvrđen, da ga netko pozitivno želi i ljubi. Riječ je o razumijevanju a ne osuđivanju, praštanju a ne odbacivanju, praćenju i su-hodu a ne kažnjavanju – to je ona vatra koju je došao Isus zapaliti među nama ljudima, žar i žestina snažniji i žarči od bilo koje proročke riječi izgovorene u Starom zavjetu ili iz Krstiteljevih usta. Isus donosi snažnu zublju na ovu zemlju! Među nas, i danas.

Kad god je Isus zahvaćao u čovjekovo srce i dušu, u dušu bolesnika i jadnika, u dušu grješnika ili krivaca te ih oslobađao i nudio novu budućnost, redovito se suočavao s protivnicima, s onima koji su dokraja vjerni slovu i zakonu, uvijek je imao za petama čuvar poretka i zakona, *law and order*, i ti su mu redovito bivali neprijatelji. Kad god se na njegovu riječ i pod njegovim rukama čovjekov duh podizao, uvijek kad je čovjek bivao iscijeljen, stjecao jedinstvo duha, duše i tijela, raslo bi neprijateljstvo i nesnošljivost u tim krugovima protiv njegove osobe. Dok je na jednoj strani Isus stvarao integralne ljude, ljude ucjepljivao, dotle je na drugoj strani sam bivao u društvu neuklopljen, odbačen, jer su ga *autoriteti* izopćivali iz svoga kruga. S jedne strane pomoć, s druge odbacivanje. Iscjeljenje bolesnih bijaše razlogom za odbacivanje Isusa. „A oni se razbjesniše, naskroz izvan sebe, te su međusobno vijećali što bi učinili s Isusom“ (Lk 6,11).

Baciti oganj na zemlju: Isus htjede donijeti prevrat svih postojećih pokušaja svrstavanja ljudi na dobre i zle, pobožne boguugodnike i prokletnike, časne i nečasne, čestite i kužne. Razlučna pak crta prolazi kroz svači-

Srimio Luka Rupčić

je srce, i zato se nitko ne može graditi sućem nad drugima. Svima nam treba Božje smilovanje, Božje milosrđe. Svi živimo od Božje milosti.

To je taj posve drukčiji oganj koji bi htio baciti Isus na zemlju te kojim bi htio zapaliti čovjeka. Htio bi na novim temeljima udariti čovjekovu životnu kuću. To ga je i otjeralo u prijetor i sukob, na život i smrt. Svaki unovačeni vojak mora proći *vatreno krštenje* u boju, u okršaju, nakon što se izloži neprijateljskoj vatri. *Vatreno krštenje* o kome Isus ovdje govori ima pred očima nešto drugo. On se zauzima za 'vatreno' duhovsko osvjedočenje koje želi i druge povući i spasiti. On

je osvjedočen kako je njegov dolazak na ovaj svijet ravan zapaljivanju vatre koja će jedne spaliti a druge spasiti, zavisno od čovjekova stajališta i odluke spram njega. Isusu stalno život ili smrt doskora se mora odviti.

Odnosi i stvari ne mogu biti paradoksalniji. On koji je došao donijeti mir na ovaj svijet – na njega se gleda kao na donosite-lja nemira, prevratnika. Isus jest stvarni prevratnik, ali prevratnik ljubavi. Drukčije i ne može biti dok svijetom vladaju rat i nasilje. On koji je došao biti liječnik i spasitelj doživljava se kao opasni zavodnik i buntovnik. Isus čovjeka čini zrelim, odraslim, on ruši

Pisac Maloga princa na jednom mjestu zabilježi:
„Samo se srcem dobro vidi“. Srce koje ima dubinu, koje ljubi, koje se razdaje. Pametnih i umnih glava ima i previše, ali ih je malo koji istinski ljube. Samo onaj tko ljubi, stvara budućnost.

lance i okove. Na sve strane doživljava otpor i protimbu. Ne donosi mir, nego razdor; za oporbu je on samozvani prorok i opsjenar, bavi se magijom i izgoni s pomoću Belzebula nečiste sile. Sve se to događa na vanjskom planu, ali mora proći i kroz čovjekovo srce i odnose.

Isus ne poziva na otpad od Izraelova Boga, ali iskače iz uhodanih okvira svoga vremena. On je sanjar koji sanja o Božjem kraljevstvu, naučava drukčije od njihovih 'teologa' i pismoznanaca, govori o Bogu koga oni ne poznaju niti naučavaju. Navodi on u svojim rasprama i Izaiju, i Jeremiju i Jonu, poziva se on na Boga otaca i time prema njihovu mišljenju sve miješa i potkapa poredak. Naviješta posve novo, Boga u bezgraničnoj ljubavi, nenadmašiva u praštanju. Izgubljen je onaj tko uskraćuje ljubav i tko se uskrati ljubavi.

Sukladno Isusovim riječima i ponašanju, nije više moguće zatvoriti Boga Izraelova unutar zidova jeruzalemskoga Hrama, uokviriti ga u propise i zakone. Nemoguće je Bogom manipulirati ili imati nad njim monopol kako su to onodobno činili židovski teolozi. Ne treba voditi ratove za oslobađanje svetih prostora, nego vrijedi odsada oslobađati svakoga čovjeka od patnje, od straha, od agresije, od osjećaja krivnje, od osjećaja manje vrijednosti. Riječ je o miru *ljudima Božjim ugodnicima i miljenicima* (Lk 2,14). Sve bi nas on htio provući kroz oganj svoga Duha.

Zato se snaga i budućnost naše Crkve nalazi samo i dolazi iz onih koji imaju duboko korijenje u biću Crkve, Evanđelja, koji u plemenitu i dobru srcu donose plod dobrih djela u ustrajnosti, koji žive iz punine svoje vjere. Snaga ne dolazi od onih koji neprestano propisuju recepte, kao što ni zdravlje ne do-

lazi od liječnika ili njegovih receptata nego od terapije. Budućnost ne dolazi ni od onih koji se priklanjaju svakom trenutku ili modi, pa ni onih koji trajno i uporno sve kritiziraju, a sebe smatraju nepogrešivima ili su samozvani kriteriji istine i prakse. Budućnost ne dolazi ni od onih koji udaraju lagodnijim putem, koji izmiču zahtjevima vjere, kojima je sve dosadašnje krivo, pogrešno ili zastarjelo, za koje je nepodnošljiva tiranija kano-na stavljati pred ljude zahtjeve i jasna načela spram čudoređa i vjerovanja. Isus je govorio o odricanju, nošenju križa, uskom putu, kojim se stiže u život, a ne širokoj (auto)cesti.

Budućnosti Crkve utisnut će svoj biljeg samo oni koji žive sveto i teže za svetošću. Svci su svakom vremenu utiskivali svoj neizbrisivi pečat. Dakle, pojedinci koji ne slijede krilatice što se nude iz medija ili su bez životnoga pokrića. Budućnost Crkve može biti samo u onim pojedincima koji dalje i dublje vide od ostalih jer su im obzorja šira i veća. Jer ljube, jer su nesebični, jer su u svagdanu uvjerljivi. Rahner je govorio o *misticima su-trašnjosti*, i vjernici ovoga stoljeća i tisućljeća moraju biti iskusnici, mistici, pouzdavajući se samo u ono što su vidjeli i iskusili, propatili u svome tijelu, upravo kao i Apostol naroda, koji posvuda govori o svojim apostolskim nevoljama, znanim *peristazama*.

Ako je danas Bog u svagdanu nezamjetljiv, to je stoga što bježimo sami od sebe, sebi se s puta uklanjamo, prepuštamo se opoženosti ili omami osjetila i vlastite ugone. Tako nam ostaje skrivena vlastita dubina bića do koje dopiru iskusnici i mistici. Skriven nam je svijet mikrokozmosa. Ako je istina kako se samo srcem dobro vidi, onda smo određeni svi slijepi.

Na pozornici ne ostaje ova ili ona Crkva nego samo Crkva Isusa Krista, Crkva sa svetačkim licem, Crkva zahvaćena Duhom i ognjem. Crkva s vjerom u Boga koji se u Isusu utjelovio i postao čovjekom, koji daje smisao životu i obećava budućnost. Ne treba ljudima svećenik činovnik ili socijalni radnik, njega može zamijeniti bilo koji psihoterapeut ili neka druga profesija. Trebaju nam pastiri uronjeni u Otajstvo, oni koji donose Boga ljudima. Takva Crkva, napojena trojstvenim Bogom, otkriva u molitvi i klanjanju svoje žarišno središte te poslanje u svijetu. Crkva je to srca i intime, Crkva snažna vjere, a ne političkih brakova bilo koje vrste, jer su svi savezi, sve svete alijanse kroz povijest odreda propale. Ne treba nam snažan politički ili društveni utjecaj, nego nam treba zavičaj koji daje čovjeku sigurnost, nadu, koji ulijeva život, i onkraj smrti. Tu su nam svci nepogrešivi smjerokazi jer su prema Kristu izbaždareni.

„Živite vjerski život: manje govorite a više radite“

Ovaj puta Gospa nas ozbiljno upozorava da vjerno živimo svoj vjerski život, da manje govorimo a da više radimo na našem osobnom obraćenju i posvećenju. Ovaj je Gospin poziv vrlo bitan i aktualan osobito danas kad su mnogi vjernici postali mlaki, slabi i samosvjesni uzdajući se previše u svoje naravne sile a premalo u milost i ljubav Božju.

vlač. Adalbert Rebić

Prije petnaestak godina Rimski biskup papa Ivan Pavao II. objavio je pobudnicu o posvećenom životu i o poslanju vjernika u Crkvi i svijetu pod naslovom „Vita Consecrata“ (25. ožujka 1996. Objavila Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1996., dokumenti broj 105, stranica 108). Trebalo bi kao komentar Gospine poruke čitati taj papinski dokument, napisan u suzvučju s Ocima Rimske sinode održane 1995. u Rimu. Posvećeni život je, piše Papa, duboko ukorijenjen u primjerima i naputcima Krista Gospodina, dar je Boga Oca svojoj Crkvi posredstvom Duha.

Živjeti posvećeni život

Opća prisutnost posvećenoga života i evanđeosko obilježje njegova svjedočenja posve očito dokazuju da on nije izolirana i rubna stvarnost, nego se tiče cijele Crkve. „To je stvar koja se tiče svih nas“, isticali su sinodalni Oci. Posvećeni život stavlja se u samo srce Crkve kao odlučujući čimbenik njezina poslanja, budući da „izražava najdublju narav kršćanskog života“. On je dragocjen i nužan dar i za sadašnjost i za budućnost Božjega naroda, jer duboko u sebi pripada njegovu životu, njegovoj svetosti, njegovu poslanju (Lumen Gentium – Svjetlo naroda, 44).

Danas ima mnogo novih izraza posvećenoga života, kao što su društva apostolskog života. Oni se razlikuju od redovničkih ustanova i svjetovnih ustanova. Treba sačuvati i promicati specifičnost toga oblika života, koji je tijekom posljednjih stoljeća stvorio tolike plodove svetosti i apostolata, osobito na području djelotvorne ljubavi i u misionarskom proširenju Evanđelja.

Tijekom posljednjih desetljeća, nakon Drugoga vatikanskoga sabora, pojavili su se novi ili obnovljeni oblici posvećenoga života. Oni trebaju biti pod budnom paskom biskupa mjesne Crkve koji su odgovorni za religiozni život vjernika. Ti novi oblici posvećenoga života, koji se pridružuju starima, svjedoče o trajnoj privlačivosti koju posvemašnje darivanje Gospodinu,

ideal apostolske zajednice, karizme utemeljena nastavljaju imati i za sadašnju generaciju i samim time su znak međusobnog upotpunjavanja darova Duha Svetoga.

Odreći se oca i majke (Lk 14, 25-33)

Jedne smo nedjelje (23. kroz godinu C) razmatrali dosta težak odlomak iz Lukina evanđelja (Lk 14, 25-33) koji sadrži tri teme: odreknuće obiteljskih veza (14, 25-27), odreknuće posjeda (14, 33) i ustrajnost u pozivu (14, 28-32). Nije ovdje riječ o mržnji u doslovnom smislu riječi kao što čitamo u Lukinoj redakciji. Matej je Isusove riječi ovako oblikovao: „Tko ljubi oca ili majku više nego mene, nije mene dostojan. Tko ljubi sina ili kćer više nego mene, nije mene dostojan!“ (Mt 10, 37), što je mnogo blaži govor. Luka je, prenoseći Isusove riječi u tako zaostrenom obliku, htio naglasiti potrebu Isusova učenika da koji puta obitelj stavi u drugi red, a Isusa i kraljevstvo Božje u prvi red.

Pojedine biblijske riječi moramo čitati u kontekstu cijelog Svetog pisma da bismo ih pravilno razumjeli. Isus sigurno nije htio reći da se trebamo prema bližnjima ponašati nepravedno i okrutno kao što to površno čitanje ili slušanje ovih oštrih riječi može dati naslutiti, jer i on zna za Božju zapovijed: „Poštuj oca i majku!“ Obiteljske su veze dobre i nužne, ali one ne smiju biti zapreka na putu prema idealu koji nam predlaže Krist. Veza koja bi nam priječila da bez zadržke nasljedujemo Krista, ne bi bila veza iz ljubavi. Doista, veza koja nas povezuje s Kristom po krštenju jača je od svake zemaljske veze. U kraljevstvu Božjem više vrijede duhovne, nadnaravne veze od prirodnih, zemaljskih veza. Zato će Isus onima koji mu javiše: „Majka tvoja i braća tvoja stoje vani i žele te vidjeti“, odgovoriti: „Majka moja, braća moja – ovi su koji riječ Božju slušaju i vrše je!“ (Lk 8, 19-21).

Od onih koji žele „Isusa slijediti“ Isus ne zahtijeva apsolutno odreknuće od oca i majke, potpuno odjeljivanje od braće i sestara, s kojima su povezani vezom ljubavi. To bi bio

puki formalizam. Ovdje je, naprotiv, riječ o unutarnjem odnosu prema ljudima i stvarima: Isusov put, njegov život kao služenje čovjeku, kojim Isus proslavljuje svojega Oca, treba sve više i više oblikovati unutarnji odnos prema bližnjima, tako da i mi možemo sa sv. Pavlom reći: „Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist“ (Gal 2, 20). To, istina, može u nekih ljudi, koji se vežu redovničkim zavjetima, značiti potpuno odreknuće od braka i od posjedovanja stvari. Međutim, *taj put, hod* za Isusom je jedini, najnužniji, najnormalniji put kojim Isusov učenik dolazi do savršenstva. Svi su pozvani, svaki na svoj način, u svome kon-

kretnome životu, nasljedovati Isusa. Čistoća se živi u braku i izvan braka.

Tko želi biti Kristov učenik i njega apsolutno u svemu slijediti mora se za nj angažirati dušom i tijelom, njega pretpostaviti svakome drugome. Mudrost i pravednost traže da poštujemo prirodne veze, obiteljske veze. One nisu jedine odlučujuće: zemaljski život nije najveća vrijednosna kategorija. Onaj koji nije spreman prihvatiti sve što Krist od njega traži, treba se pitati hoće li postati i biti kršćaninom ili ne. Samo oni kršćani, koji Krista ozbiljno shvaćaju, mogu biti „sol zemlje“ i „svjetlo svijeta“ (usp. Mt 6, 13-14).

Nadalje, Isusov učenik svaki dan (kao što to naglašava Luka) treba prihvaćati Kristov križ, to znači valja prihvatiti opasnosti koje iz toga slijede kao što su progonstvo i mučenička smrt. Na kraju, treba se odreći i svih materijalnih i duhovnih sigurnosti. Je li to razborito? Tu valja reći da Božja mudrost nadilazi ljudsku mudrost. Ono što se ljudima čini ludost, u očima Božjim može biti jedina i istinska mudrost. To, uostalom, ističe i biblijski mudrac (Mudr 9, 13.18). Kad smo se posve opredijeliti za Boga, onda smo na strani logike zrna bačenoga u zemlju: ono prihvaća da bude bačeno u zemlju zato da bi moglo proklijati i dati novi plod. To je bila logika Sina Božjega koji, premda „trajni lik Božji, nije se kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom, nego sam sebe ‘opljeni’ uzevši lik slugu, postavši ljudima sličan: obličjem čovjeka nalik, ponizi sam sebe, poslušan do smrti, smrti na križu...“ (Fil 2, 6-11).

Isus, sigurno, nije proturječan. Na nama je da shvatimo njegov navještaj. Isus nas želi upozoriti da biti dosljedan kršćanin, nasljedovati Isusa na svim razinama, nosi sa sobom i neke rizike: znati sve napustiti, prihvatiti nerazumijevanje okoline i katkad progonstvo. Da bismo bili kršćani, prava je mudrost u tome da ne računamo ni na jednu od naših zemaljskih sigurnosti. Kao da nam Isus veli: Odrinite se svih zemaljskih sigurnosti. Moja vam je milost dostatna!

...manje govoriti a više raditi na osobnom obraćenju, posvećenju

Marija nas upozorava na ono što je Isus u svojem propovijedanju toliko isticao: nije dostatno samo slušati zapovijedi i ponavljati ih ustima moleći „Gospodine! Gospodine!“, nego je potrebno u životu po njima živjeti, raditi na osobnom obraćenju i posvećenju. To je Isusov *novi Put, novi Zakon*. Ne smijemo se izgubiti u formalizmima, nego se ostvariti u djelima. Isus obvezuje svakoga od nas da vrši volju Božju. U Govoru na Gori Isus govori o novom čovjeku koji dopušta Bogu da djeluje u njegovu životu, o novom čovjeku koji sebe

ostvaruje u svjetlu Božjih riječi a ne ovosvjetskih stvarnosti, o novom čovjeku koji je *blazen* (Mt 5, 3), *savršen* (6, 25), oslobođen *tjeskobnih* briga za ovezemaljske stvarnosti (6, 25). Nije riječ tek o moralnim, nego o egzistencijalnim i esencijalnim čovjekovim kvalitetama.

Isus nas upozorava da se ne varamo misleći da smo sve učinili ako smo samo saslušali Božje zapovijedi ili da se ne busamo u prsa svojim dobrim djelima koja smo u ime Isusovo učinili. Potrebna je duboka nutarnja svijest o svojoj ovisnosti o Bogu i o svojoj povezanosti s Bogom kao sa svojim Ocem: „Ne će u kraljevstvo nebesko ući svaki koji mi govori: ‘Gospodine! Gospodine!’; nego onaj koji vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima...“ (Mt 7, 21). Isus ovdje nastupa i govori sa svom svojom proročkom svijesću i autoritetom. Besmisleno je Isusa nazivati „Rabbi“, to jest „Gospodine“, ako u životu ne ostvarujemo one zahtjeve koje nam on postavlja kao uvjet za ulazak u Božji svijet. Božje su zapovijedi izraz Božje volje. Onaj koji u životu provodi Božje zapovijedi, taj ostvaruje Božju volju. Vršiti riječ Božju ili njegovu zapovijed znači u životu provoditi Očevu volju, živjeti po Božjoj pravednosti koja mora biti veća od pravednosti pismoznanaca i farizeja: „Uistinu kažem vam: ne bude li pravednost vaša veća od pravednosti pismoznanaca i farizeja, ne, ne ćete ući u kraljevstvo nebesko“ (usp. Mt 5, 20). Kad Isus govori o većoj pravednosti misli na svoju novu zapovijed, zapovijed ljubavi. Isus traži djela, a ne samo riječi: „Po plodovima ćete ih njihovim prepoznati“ (Mt 7, 20).

Donoseći primjer onih koji misle da moraju biti spašeni jer su tolika dobra djela učinili za Gospodina – „Gospodine! Nismo li mi u tvoje ime prorokovali, u tvoje ime davle izgonili, u tvoje ime mnoga čudesa činili?“ (Mt 7, 22) – njih Gospodin odbija: „Nosite se od mene vi bezakonici!“ Isus ne polaže važnost toliko na čašćenje svoje osobe koliko na ozbiljno shvaćanje riječi zapisanih u evanđelju i na njihovo izvršavanje u životu. Na sudu ne će biti u boljem položaju Isusovi učenici nego neki drugi njihovi suvremenici koji ne će moći reći: „Pa mi smo s tobom jeli i pili, po našim si trgovima naučavao!“ (Lk 13, 26). Matej, primjenjujući Isusove riječi na svoju zajednicu, želi poručiti svojim: ako je već i „prorocima“ koji djeluju u zajednici tako teško na sudu, koliko će teže onda biti ostalim članovima zajednice.

Zato, molimo, „vodi nas svojim Duhom da te ne priznajemo samo riječju i jezikom već djelom i istinom te zaslužimo ući u kraljevstvo nebesko“. To nam je željela poručiti Blažena Djevica Marija najnovijom svojom porukom.

Snimio Franjo Sušac

Kristov križ nas je privukao

Propovijed fra Marinka Šakote na Križevcu, 12. rujna 2010.

Braćo i sestre! Danas slavimo svetkovinu Uzvišenja svetog Križa. Što je to u križu tako uzvišeno da ga veličamo? Zar u križu ima išta uzvišeno? Zar svi mi ne bježimo od križa? Slavimo križ – nismo li postali nemoderni, zaostali? Zar nije došlo vrijeme skidanja križeva? Na Zapadu se križevi izbacuju iz škola jer, kažu, smetaju djeci, zapravo više smetaju njihovim roditeljima ili nekima drugima, a mi veličamo križ? Nije li današnje društvo tako usmjereno da izbjegava svaku pomisao na trpljenje i križ i ne traži li samo ugodu, rasonodu, razbibrigu, uživanje? Zar smo mi kršćani postali mazohisti – oni koji uživaju u patnji, trpljenju? Još kad ovom pridodamo povezivanje križa i trpljenja s Božjom voljom, prema kojemu je Božja volja da patimo, onda se s pravom pitamo nije li govor o križu postao samom kršćanstvu neprimjeren i štetan, a kršćanstvo vjera koja današnjem čovjeku ne želi dobro?

Gdje je stvarni problem, u križu ili u nama? U nerazumljivosti i neprihvatljivosti križa ili u našoj nesposobnosti da ga shvatimo i prihvatimo? U križu kao preprjerci ili u mnogim preprjekama zbog kojih ne vidimo smisao križa?

Križ je put do slave

Poteškoća u shvaćanju križa nije nova. I među Isusovim učenicima bilo je onih koji nisu mogli odmah razumjeti njegov smisao. Za apostola Petra križ je tako neprihvatljiv da Isusa čak odvrća od njega. Koliko je Isusu bitan križ vidimo po tome kako reagira na to Petrovo odvrćanje: „Nosi se od mene, sotonno! Sablazan si mi jer ti nije na pameti što je Božje, nego što je ljudsko!“ Koja oštrina riječi! Ali, očito i velik razlog za to! Isusu je križ jedan od najznačajnijih uvjeta za one koji ga žele slijediti: „Tko ne nosi svoga križa i ne ide za mnom, ne može biti moj učenik“ i, na drugom mjestu: „Tko ne uzme svoga križa i ne pođe za mnom, nije mene dostojan.“

Jedan od onih koji je Kristove riječi o križu i smisao križa izvrsno shvatio bio je sv. Pavao. Za njega je križ nešto najuzvišenije i najvažnije u onih koji su Kristovi. Korinćanima piše: „Uistinu, besjeda o križu ludost je onima koji propadaju, a nama spašenicima sila je Božja.“

Kroz čitavu povijest kršćanstva, od Isusovih riječi i Kalvarije, preko Pavla pa sve do naših dana i Kraljice Mira, križ ima iznimno

značajno mjesto i ulogu. On je srce kršćanstva! I Kraljica Mira govori o njemu. Spominjem samo dvije poruke. U jednoj poziva da molimo pred križem za mir, a u drugoj da uzmemo križ u ruke i da promatramo Kristove rane.

Krenimo dalje – prema križu iznutra. Želimo prodrijeti u tajnu njegove mudrosti i veličine. Jedan od onih koji nam je malo odškrienuo vrata te mudrosti je sv. Ivan od Križa, koji kaže: „Tko ne traži Kristov križ, ne traži Kristovu slavu.“ Slava, proslava! To je ono što se krije iza, u tajni križa. To je ta mudrost križa. Križ je put do slave, do proslavljenja u nebu, ali i već ovdje na zemlji.

Želi li Bog da trpimo?

Postavlja nam se logično pitanje: ako je križ tako bitan i ako se u njemu krije mudrost življenja, zašto ga onda ljudi ne otkriju? Zašto je mnogima ludost, skandal? Zašto ga odbacuju kao Petar i mnogi drugi?

Mislim da je jedan od razloga u prvom dojmu koji ljudi imaju u susretu s križem. Naime, pri spomenu same riječi križ prvi dojam je osjećaj težine, mučnine, boli. Zbog toga ga mnogi odbacuju, jer nitko ne želi patnju, bol, trpljenje. A baš po tome se vidi da nismo mudri nego ljudi, da ne tražimo Božju nego samo ljudsku misao, jer ne prodiremo dalje od prvog dojma; zaustavljamo se; ne idemo u dubinu; ne promatramo križ iz Božje perspektive nego jedino iz naše ljudske, a ta je često prizemna, površna, kratkovidna i nerijetko slijepa.

Kako ćemo usvojiti mudrost križa? Poslušajmo Isusa: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka uzme svoj križ i neka ide za mnom.“ Uzeti, prihvatiti križ – to je taj put! Ali, ne samo pasivno: kad mi život ili netko od ljudi stavi, nametne ili bude križ, nego aktivno: i stavljeni i svaki križ i svakoga tko mi je križ uzeti u svoje ruke, zagrliti!

Koji je izbor za nas bolji: prihvatiti ili odbaciti križ?

Pogledajmo malo kako se osjećamo kad ne prihvatimo križ i što sve slijedi nakon toga. Naime, prvi osjećaj kod neprihvatanja križa je ugodan, ali pravi problem nastaje poslije toga! Primjerice, rastave, abortusi, svađe – prvi osjećaj je: uspio sam, pobijedio sam ga ili pobijedio sam je; oslobodio sam se. Opsovao sam, izderao se, uvrijedio, ponizio, prevario. Time sam dao zadovoljštinu nekim svojim

osjećajima, često prizemnim. Ali što nakon toga?

Opasno je željeti samo ugodno i bezbolno. Nažalost, vrlo su nam poznati primjeri mladih koji su, uzevši drogu, prekomjerni alkohol i živeći nemoralno postali žrtve prvih dojmova i osjećaja. Bježeći od male boli i neznačajnog trpljenja upadali su potom u stanja velike boli i trpljenja.

U shvaćanju mudrosti križa pomaže nam otkrivanje smisla. Znamo za zakon fizike: kad teški predmet uronimo u vodu, on gubi na težini. Primjerice, spustimo kantu u bunar; puna je vode; dok je u vodi s njom možemo činiti što hoćemo. I malim je prstom možemo pokretati. Kad je počnemo izvlačiti iz vode, ista je količina vode u kanti, ali ona po-

ugodnoga i lijepoga. Koliki nasjednu na njegove lijepo urešene zamke!

Kakvo je naše vjerovanje?

Nemojmo više imati krivu sliku Boga i Božje volje prema kojoj bi Božja volja bila da patim, da trpim. Nerijetko se može čuti, kad netko pati, kad ga zadesi kakva bolest ili kad netko pogine: „Što ćeš? Božja volja.“ Iz toga proizlazi zaključak da je Bog onaj koji želi našu patnju. Strašno! A naše slušanje Božje riječi? Kakvo je to naše vjerovanje? Kršćanstvo uopće nije ušlo u naša srca! Jest u uši, ali ne u srca. Mi ne živimo od evanđelja! Mi ne čujemo Isusa koji kaže da je došao osloboditi i izliječiti, spasiti i otkupiti, koji poziva k sebi sve opterećene i izmorene i obećava im odmor i skidanje tereta. Nigdje se ne kaže da je Božja volja da pate, da ostanu gladni i žedni ili da ostanu u ropstvu. Isus kaže: „Nisam došao osuditi nego spasiti.“

Ovdje želimo razjasniti jednu nejasnoću. Prihvatiti križ – to je u redu, ali zar ćemo prihvatiti nekoga tko je nasilan, tko maltretira druge? Zar sam Isus nije prigovorio Pilatu: „Zašto me udaraš?“ Ovdje dodirujemo problem nepotrebnih, potpuno besmislenih križeva kojih, nažalost, ima dosta.

Fra Slavko Barbarić potvrđuje to jednim primjerom: „Sjećam se razmišljanja jedne majke koja ima četvero male djece, a muž je kronični alkoholičar koji je u svom pijanstvu vrlo nasilan i prema njoj i prema djeci. U kući vladaju strah i nepovjerenje, koji ostavljaju duboke tragove u fizičkom i psihičkom razvoju djece. Rekla je, otprilike ovako, sva ogorčena i ražalošćena stanjem u obitelji: 'Zašto ovaj križ? Da je on bolestan ili da sam ja bolesna, gledali bismo se dobro, pomagali jedno drugom, bili bismo sretni, a djeca zadovoljna. A, ovako, nepotreban križ uništi nas duševno, osiromaši potpuno!'“

Da, braćo i sestre, postoje nepotrebni križevi koji unose gorčinu u srca i u obitelji i razaraju ih. Takve situacije ne možemo prihvatiti. Ne možemo opravdati nasilje i maltretiranje. Ne možemo reći: Pomiri se sa sudbinom! Ne, nego tu treba nešto poduzimati! Tu treba tražiti pomoć i pomoći sa strane!

Moramo ispraviti još jedno krivo shvaćanje križa. Nije mali broj onih koji, kad ih pogodi nesreća a nisu prihvatili križ, za nesreću optužuju Boga.

Fra Slavko pripovijeda kako je susreo jednu majku koja nakon pogibije svoga sina nije više išla u crkvu, nije više molila, nije se više isповijedala, jer je za smrt optuživala Boga. „Pa kako je poginuo?“ upitah tu ogorčenu ženu. „A, znaš, velečasni, ko mladarija, bio u disku do tri ujutro.“ „Dobro“, rekoh, „a onda?“ „A, onda, ko mladarija, popije se.“ „Da, zatim?“ „Pa onda sjeli u auto.“ „Dobro, a onda?“ „A, onda, ko mladarija, vozili malo brže. Znaš

da svi tako rade.“ „U redu, i?“ „Sletili s ceste i udarili u stablo.“ „Utišanim glasom“, priča fra Slavko, „upitam ženu: pa gdje je tu Bog kriv?“ „To pitanje kao da joj je otvorilo oči“, pripovijeda on. „Protreslo je, otrijeznilo, osvijestilo. Nakon toga se odlučila za ispovijed i tako je počelo njezino ozdravljenje.“

Bitna točka u otkrivanju mudrosti križa je strpljenje. Izdržati kušnje, pričekati, ne reagirati odmah. Kao primjer nudi nam se sv. Franjo Saleški. Jednom, kad s propovjedao-nice svoje katedrale nije štedio grijeh lokalnog moćnika, taj je uvečer priredio galamu i lomljivu pod prozorom biskupova doma. Sv. Franjo je cijelo vrijeme šutio. Poslije je odgovorio dobronamjernicima koji su mu bili prigovorili šutnju: „Zahvaljujem Bogu što sam uspio šutjeti. Ja sam sklopio savez između svog srca i svog jezika: kad mi je srce uzbuđeno, jezik mora šutjeti! Smije progovoriti tek kad je mirno. A u onom trenutku nisam bio nimalo miran.“

Naravno, uvijek treba imati konkretnu situaciju pred očima. Nekad treba jasno i glasno odgovoriti! Ne znači da trebamo samo šutjeti ako nas netko napada i gutati, ali izvucimo pouku iz priče koju smo čuli. Nekad zbilja treba izdržati i ne odgovoriti. Križ je to, ali može biti plodonosan, ako se uzdržimo.

Marija je primjer

Križ je, braćo i sestre, put do pobjede! Do slobode! Pogledajmo tko je zbilja slobodan: Isus, raspet na križu, ili oni koji ga razapinju? Samo na prvi pogled čini nam se da su oni koji ga razapinju slobodni, a Isus zarobljen. Kad malo bolje analiziramo, vidjet ćemo da je Isus slobodan, a oni zarobljeni! Mržnja ih zarobila i dovela dotle da su ubili nevina čovjeka. A njemu njihova mržnja ništa nije mogla, jer je bio slobodan i jer je prihvatio križ i žrtvu radi drugih. Zato im je mogao oprostiti. Samo slobodan oprašta i samo praštanje oslobađa!

O, kako bismo bili sretni kad bismo shvatili smisao Isusovih riječi: Praštajte „sedamdeset puta sedam“, tj. uvijek, ili: „Ljubite svoje neprijatelje!“ Nažalost, tako često mnogi zastanu kod tih riječi, zaustavi ih zid prvog dojma. Kažu: „Kako mogu oprostiti kad me je uvrijedio? Kako mogu ljubiti neprijatelje?“ Kad bismo te riječi uzeli kao put do oslobodjenja svoga srca, samo zbog toga, koju slobodu bismo iskusili! Koju pobjedu nad zlom! Ljubiti onoga koji te ne ljubi, koji te povrijedio, koji ti se ne sviđa – jasno da je to križ. Ali tu se krije mudrost! Prevedeno, značilo bi to: ma, čovječe, budi slobodan od neprijatelja, od onoga tko te povrijedio! Drukčije postupamo kad dobijemo ranu na tijelu. Sve ćemo učiniti da što prije stignemo do ambulante. Kad shvatim da je praštanje pobjeda nad zlom koje me preko nečije riječi ili čina želi zaraziti i zarobiti, rado ću moliti za ljubav prema osobi koja

me povrijedila. Nažalost, često smo ljudi, pa danima i godinama nosimo razne rane i tere u svojoj duši. A tko tu trpi? Ja trpim! A Zli se smije i likuje!

Marija je primjer kako se križ prihvaća u strpljivosti. Nije sve znala: kako će se dogoditi začec, što Bog od nje želi, kako postupiti u pojedinim situacijama. Pogotovo pod križem, u najvećoj mogućoj tami. Koliko je godina strpljivo, sve do Uskrsnuća i Duhova, s vjerom čekala na potpunu jasnoću anđelova obećanja! Marija ne zna sve, ali vjeruje i strpljivo osluškuj, pita se što je Božja volja, razmišlja u svom srcu i čeka.

Uzor u strpljivu prihvaćanju križa je sv. Pavao. Što je sve proživio za Krista i njegovo evanđelje: tamnice, batine (u pet navrata po 39 udaraca), kamenovanje, brodolome... Sve to zbog smisla, zbog Krista i evanđelja. Zato Pavla križevi nisu slomili. Štoviše, izgubili su oštricu i težinu. Pavao piše: „Najradije ću se dakle još više hvaliti svojim slabostima da se nastani u meni snaga Kristova. Zato uživam u slabostima, uvredama, poteškoćama, progonstvima, tjeskobama poradi Krista. Jer kad sam slab, onda sam jak.“

Zamislite što Pavao kaže: „uzivam“ u križevima. Zar se to može? I Kraljica Mira nam daje naslutiti da je to moguće. Tako u jednoj poruci poručuje: „Želim da vam križ postane radost.“ U drugoj: „Otvorite se Bogu i predajte mu sve svoje poteškoće i križeve da Bog sve pretvori u radost.“ Na koncu jedne poruke poziva: „Zbog toga, draga djeco, molite kako biste shvatili da trpljenje može postati radost i križ put radosti.“

Molitva zahtijeva da zastanemo

Zanimljivo je iskustvo sv. Male Terezije, koja piše: „U samostanu se nalazi sestra koja ima dar da mi je u svemu neugodna: njezino ponašanje, njezine riječi, njezin značaj – sve mi se to čini vrlo neugodno. Međutim, to je jedna sveta redovnica koja mora da je vrlo ugodna dragom Bogu. Zato nisam htjela popustiti prirodnoj odbojnosti koju sam osjećala, nego sam rekla sebi da se ljubav ne sastoji u osjećajima, nego u djelima; tada sam se potrudila da za tu sestru činim sve što bih činila za osobu koju najviše volim. Kad god bih je sreća, molila bih se dragom Bogu za nju prikazujući mu sve njezine kreposti i zasluge.“

Jesmo li mi strpljivi u prihvaćanju i nošenju svojih križeva? Pogledajmo na primjeru molitve. Je li nam moliti križ? Jest! Živimo u zurbano, u trci, a molitva zahtijeva da zastanemo, da se smirimo, da ostanemo neko vrijeme u tišini i sabranosti, što nije jednostavno. To je često križ kojeg mnogi, nažalost, ne prihvaćaju, jer ne mogu izdržati tišinu. Ali zar to nije bitan signal? Znak za uzburanu da je zbilja krajnje vrijeme da se zaustavimo i ozbiljno se zapitamo: Dokle si, čovče, došao da ne mo-

žeš deset minuta posvetiti svome Bogu? U kakvom si to stanju? Zar si postao lutka u rukama ovoga vremena?

Nekima je križ ustati u nedjeljno jutro i otići na Misu, ali kad znam za smisao Mise nije mi teško prihvatiti ga. Naprotiv, rado ću to činiti!

I ti, u čijem životu molitva ima bitno mjesto i ulogu, ti koji želiš rasti, napredovati u duhovnosti, sazrijevati – prihvatiti križ! U molitvi, posebno u klanjanju Presvetom oltarskom sakramentu i u klanjanju križu, događaju se promjene. Ti bi htio da to bude sada, odjednom, brzo. Ne može. Budi strpljiv. Ustraj!

Križ je moliti u obitelji nakon radnog vremena. Lakše je gledati televiziju ili satima pričati i pričati s nekim o nečemu nebitnom nego ugostiti Isusa na nekoliko minuta u svojoj obitelji i pričati s njim. Ali kad znamo da to ima smisla, pogotovo za odgoj djece, lakše ćemo se odlučiti za molitvu.

Nedavno sam bio na jednoj našoj planini u ramskom kraju. Svratio sam u jednu obitelj. Žena kaže: „Moj muž posti dva puta tjedno, srijedom i petkom, o kruhu i vodi. Zar to nije malo previše? Dosta radi fizički, zar se treba toliko žrtvovati?“ Muž će na to: „Ženo, je li nas Gospa pozvala na post?“ Ona odgovara:

Foto Danni

„Jest.“ „Pa je li ona mislila ozbiljno kad nas je pozvala na post ili je to rekla tek tako?“ Žena: „Pa mislila je ozbiljno.“ „Otkad postim, u mojoj obitelji je blagoslov. Zato meni post uopće nije težak“, završio je muž.

Križ je ponekad biti s drugima, uzeti vremena za druge. Kao roditelj radiš, umoran si, križ ti je uzeti vremena za tvoju djecu, ali pobijedi! Uzmi vremena za svoju djecu! Pričaj s njima! Vidiš koliko im se kušnji i zamki danas nudi. Pitaj ih i slušaj što ti kažu, a još više što ti ne kažu!

Krist je postavio novo pravilo

Nekima je križ roditi i othraniti jedno dijete, a nekima nije ni petero. Zašto im nije teško? Jer imaju ljubavi pa sa strpljivošću mogu prihvatiti ono teško radi života. Ne kaže se uzalud: „Jedna majka može roditi i othraniti devetero djece, a devetero djece ne mogu othraniti, brinuti se za jednu majku.“ Kad ljubavi ima, nikakav križ nije težak, a kad ljubavi nema, onda je sve teret i muka.

Bitan element u otkrivanju mudrosti križa je žrtva. Opet pojam koji je na prvi pogled neugodan. Ali pogledajmo njegov smisao i vrijednost.

Mi se danas, braćo i sestre, bojimo križa pa radije šutimo nego da naglas prozovemo one koji čine nepravde, kriminal, koji uništavaju opće dobro ili koji ništa ne rade za opće dobro a žive na njegov račun.

Sjetimo se priče o milosrdnom Samaritanu. Svećenik i levit prolaze pokraj ranjena čovjeka kojega su napali i izranili razbojnici. Znate li zašto su svećenik i levit zaobišli ranjenika? Zato što su se bojali križa! Zato što su postavljali pitanje: Ako mu pomognem, što će se dogoditi meni? Možda će me vidjeti razbojnici koji se nalaze po obližnjim pećinama, jer to područje je takvo, sami tjesnaci, pogodno za napade razbojnika, pa ću i ja stradati. A milosrdni Samaritanac postupa drukčije, prilazi patniku i pomaže mu. Zašto? Zato što se on ne pita što će se dogoditi meni, ako mu pomognem, nego što će se dogoditi njemu, ako mu ne pomognem.

To je, braćo i sestre, pravo pitanje! To je pitanje milosrdnog Samaritana koji se nije bojao križa. Prihvatio je rizik, a sve zbog toga jer je odlučio pomoći unesrećenom čovjeku.

Krist je, zapravo, taj milosrdni Samaritanac. Krist je svojim primjerom postavio novo pravilo: Ja žrtvujem sebe za dobrobit druge osobe. Ja uzimam na sebe križ kako bi tebi bilo bolje! Sad znamo što je ljubav!

Krist ruši lažne zakone i postavlja na pjestal svih vrijednosti zakon ljubavi koja se žrtvuje za drugoga. Jeo je s carinicima i grješnicima kad bi bilo mudrije da ih je izbjegavao. Potražio je gubavce kad je bio običaj da ih se kloni. Razgovarao je sa Samaritankom na zdencu kad se to protivilo i židovskim i sa-

marijskim pravilima. Ukazivao je na sljepilo farizeja i pismoznaca kad bi bilo bolje da je šutio. Ostao je vjeran svome putu, ljubavi prema ljudima, kad su mu ti isti ljudi pripremali okrutnu smrt.

Zar se mi svećenici danas ponekad ne pitamo, što će se dogoditi meni, ako reagiram. A trebali bismo! Toliko je povoda za to. Toliko nepravdi koje se nanose malom čovjeku. Političari, ito oni koji drže da su njihove stranke kršćanske, često, prečesto pitaju: Što će se dogoditi meni, ako podignem svoj glas za kršćanske vrijednosti? Što će biti s mojim glasovima? Jer meni nisu bitne vrijednosti, nije meni stalo do naroda i njegovih problema; narod je tu da meni služi, da mi dadne glas.

Nije li kod nas često na djelu pravilo: ja žrtvujem drugu osobu za vlastitu dobrobit. Ja žrtvujem tebe kako bi meni bilo dobro. Ja žrtvujem neke vrijednosti radi dobitka... Što će tebi, radniče, plaća? Ne treba ti više od petsto maraka! Možete ti i tvoja obitelj od toga živjeti! Što će ti slobodna nedjelja! Ja sam jedini koji treba biti važan u tvome životu! Sve vrijeme ima da podrediš meni, a ne svojoj obitelji! Tebi ne treba osiguranje! Ti ne trebaš ići liječniku! Ne treba ti godišnji odmor... To sve samo meni treba! Ako ti se ne sviđa, odlazi; ima još bijednika koji nemaju izbora, oni će mi doći raditi i za manju plaću!

Braćo i sestre, probudimo se danas i upitajmo se: što će se dogoditi s našim mladima, ako ne reagiramo? Što će biti s mojom obitelji, ako ne promijenim svoje ponašanje? Što će biti s ovim društvom, s Crkvom, ako ja ne dadnem svoj doprinos, ako se ja ne žrtvujem?

Mi smo se danas, na svetkovinu Uzvišenja Kristova križa, uspeli na ovo brdo, na Križevac. Kristov križ nas je privukao. U euharistiji, u kojoj je križ njezina nutrina, jezgra, bit, razmatramo smisao križa. Molimo za snagu koja je u njemu. Vratit ćemo se u svoju kotlinu, u svoju svakidašnjicu. Možda će nas dolje dočekati isti križevi koje smo jutros ostavili. Ali, ako smo se mi danas imalo promijenili; ako smo u Kristovu križu otkrili uzvišenost, smisao i snagu; ako smo u njegovu križu otkrili njegovu ljubav i shvatili da je on, iako razapet, slobodan – ti naši križevi izgledat će nam drukčiji.

Ako od danas ne očekujemo od drugih da se promijene i žrtvuju za nas; ako smo shvatili da je naša, moja žrtva put do promjene i ako mi ta žrtva više nije teška; ako sam odlučio od danas moliti za ljubav prema svome križu i zavoljeti onoga kojega dosad nisam volio, koji mi je išao na živce, koji me ljutio te biti strpljiv s onim s kim nisam bio; ako sam shvatio da su praštanje i ljubav pobjeda, a ne poraz – vjerujte, i naši, i tvoji križevi bit će preobraženi. Barem će malo izgubiti na težini! A razloga za našu sreću i radost sigurno ne će biti malo! Amen!

Potpuno sam siguran da je ovo Božje djelo

Biskup Datus Hilarion Lega, biskup biskupije Manokwari-Sorong u Zapadnoj Papui, Indonezija, sredinom rujna prvi je put s vjernicima iz svoje zemlje posjetio Međugorje, i ostao tri dana. Za biskupa je zaređen 2003. godine, a u Međugorje je došao na poziv prijatelja.

Razgovarala Dragana Dugandžić

Oče biskupe, hvala Vam što ste se odazvali na ovaj razgovor i, na početku, kažete nam nekoliko riječi o svom pastoralom djelovanju.

Zovem se Datus Hilarion Lega, biskup sam biskupije Manokwari-Sorong, u Zapadnoj Papui. Za biskupa sam zaređen prije sedam godina. Moj je zadatak ne samo ići zajedno s ljudima i djelovati u smislu vjere i duhovnosti nego, u još mnogo širem smislu brinuti se za život vjernika i za sve ono što spada u društvene i socijalne teme u mojoj biskupiji i zemlji.

Kad ste čuli za Međugorje?

Za ukazanja Kraljice Mira u Međugorju čuo sam na samom početku, mislim da je to bilo prve godine ukazanja, 1981. godine. U minulim godinama Međugorje se razvilo u svjetski poznato molitveno središte i gdje se god spomene, posvuda se govori da je to danas u svijetu jedinstveno mjesto molitve i mira. Sad kad sam boravio u vašem mjestu, a to mi je odavno bila želja, mogu i sam kazati da je to izvanredno mjesto ukazanja, molitve i obraćenja.

Što Vas je potaknulo na hodočašće Kraljici Mira, nakon 29 godina ukazanja?

Zauzet sam tijekom cijele godine, cijela ova godina bila je ispunjena mnogim obvezama, ali sam prihvatio poziv prijatelja koji su došli u Europu, na Pasijske igre, koje se održavaju u Oberammergau, u Njemačkoj. Mislim da će ubuduće s tim danima biti uključena i putovanja u Međugorje. Zahvalan sam i sretan što sam mogao doći. Moji su dojmovi jako, jako dobri. Sve što vidim, samo mjesto i sve što se nudi, cjelokupni molitveni program, vrlo mi se sviđaju. Svi ma onima koji su ovdje u službi od srca želim sve najbolje.

Snimila Lidija Paris

Što ljude privlači u Međugorje?

Ljudi dolaze jer se Gospa ovdje stvarno ukazuje. Riječ je o mjestu osveženja, obnove, početka novoga života. Međugorje privlači mnoge ljude, a oni koji dolaze, ne dolaze samo zbog Gospinih ukazanja – rekao bih da ovdje čovjek dolazi upoznati samoga sebe, svoju vjeru, srce. Osjećam da se u ovom mjestu događa osobni susret s Majkom Marijom. Potpuno sam siguran da je ovo Božje djelo, Božji zahvat u naše vrijeme.

Čitate li Gospine poruke?

Poruke manje čitam, a više o njima čujem od prijatelja i znanaca. U svemu tome ključno je da nas Bog poziva. Svaki naš dolazak u ovo milosno mjesto, bez obzira na to tko nas je potaknuo ili pozvao da dođemo, zapravo je odgovor na poziv dobrog i milostivog Boga. Bog je uvijek na djelu, vidjeli mi to ili ne. On daje znakove, on čini svoja djela, neovisno o tome prepoznajemo li ih ili ne. Bog je uvijek na djelu, a poruke Kraljice Mira su Božje djelo i, kako vidimo, ne mogu proći u tišini. Božju vijest treba navijestiti preko oceana, preko brda i dolina, posvuda.

Na kraju razgovora, mons. Datus Hilarion Lega kazao je kako će uskoro ponovno doći u Međugorje.

Gospa od Krunice

Zaputimo se zajedno s Marijom prema Isusu promatrajući događaje njezina života koji nisu sami sebi svrha nego nas usmjeruju prema Isusu iz Nazareta koji je njezin tjelesni sin, ali joj je duhovni vođa i učitelj i spasitelj. Kad je njezin spasitelj, onda je i naš, i zato nam sa svakim zrcem krunice govori: „Što god vam kaže, učinite!“

Miroslav Bustruc

Pokušajmo zajedno razmišljati o krunici na temelju spomendana svete Marije od Krunice. Papa Pio V. proglasio je taj spomendan za cijelu Crkvu na temelju učinkovite pobjede kršćana kod Lepanta protiv turskih osvajača 1571. g. Pri tom se važno sjetiti nečega. Postoji, naime, pravedna i zakonita obrana vlastitog života na osobnoj razini, ali i na razini naroda. Tu valja paziti na to da se ne upadne u mržnju protiv neprijatelja makar se borio za goli život. Ono što je u proteklom Domovinskom ratu bilo jako važno postići, i općenito se i postizavalo, a to je da neprijatelj zajedno sa svojim granatama ne ubaci mine mržnje u duše i srca branitelja. Zato je obrana bila duhovne naravi, a to je krunica o vratu naših branitelja i moljena krunica kao duhovna logistika molitelja. A branitelji su se, oslanjajući se na snagu Neba, mogli othrvati i pobijediti zlo koje se očitovalo u nametnutom agresorskom ratu protiv Domovine.

Krunica je ljubav koja se preko zrnaca prebiranih rukom i prstima aktivira u srcu molitelja tako da i tijelo sudjeluje u toj molitvi. Krunica je ujedno i cjeloviti lanac ljubavi i vijenac ruža koji se omotava oko zla i zloga i oduzima mu snagu i uništava njegovu razornu moć. Moliti krunicu znači dobivati jasan i bistar duhovni vid da prepoznamo, razotkrijemo i uništimo zlo tako da zločinitelju praštamo. Ne zaboravimo da praštati zlo zločinitelju ne znači odobravati zlo nego uspješno sprječavati njegovo širenje. Imajući sve to u zreniku možemo se slobodno osloniti na tvrdnju da će krunica pobijediti zloga. Ovo se može činiti prejednostavnim i pretjeranim i neprihvatljivim, ali ako znamo da krunica molitelje ujedinjuje u zajedništvo na razini srca, a molitva srcem jest neprevrtljivo učinkovita molitva, i ako tom molitvom dotičemo ljubavlju i srca prijatelja i neprijatelja da ih Božji blagoslov po Gospinu zagovoru obasja i dotakne u dno njihova srca i mijenja ih da od sirovih postanu pozitivno obrađeni ljudi, da od duhovno nepismenih postanu pismeni kršćani, da od neobraćenih i teista i ateista postaju novi

ljudi, onda nemamo razloga sumnjati kako je krunica svemoćna molitva.

Zaputimo se zajedno s Marijom prema Isusu promatrajući događaje njezina života koji nisu sami sebi svrha nego nas usmjeruju prema Isusu iz Nazareta koji je njezin tjelesni sin, ali joj je duhovni vođa i učitelj i spasitelj. Kad je njezin spasitelj, onda je i naš, i zato nam sa svakim zrcem krunice govori: „Što god vam kaže, učinite!“ Nagovara nas na potpuno predanje, ili na potpunu „predaju“ položivnosti, nedosljednosti i skrivenog zla Isusu kako bi nas On mogao učiniti cjelovitim po njezinu zagovoru i duhovnom nagovoru.

Nekada krunicu možemo doživjeti dosadnom jer su nam možda zagovaratelji te molitve lošim načinom posredovanja krunicu više učinili antipatičnom nego simpatičnom. Katkada može pomoći da za neko vrijeme krunicu i ne molimo, a onda da malo-pomalo, kombinirajući krunicu sa šutnjom, meditacijom, a i glazbom pronađemo nove ulaze u duhovne dubine te predivne molitve. Tada osjećaji prisile vezani uz krunicu otpadaju, a mi polako doživljavamo Gospinu ljubav i Isusu nazočnost dok se po krunici čvrsto povezujemo i sjedinjujemo s našim Ocem nebeskim. Ili drugim riječima, promatrajmo s Marijom lice Kristovo dok molimo krunicu, kako nam je to u dokumentu o krunici tako nadahnuto i očinski brižno naglašavao naš blagopokojni papa Ivan Pavao Drugi.

Krunica se diljem svijeta moli na temelju hodočasničkog pohoda Međugorju i doživljaju Neba. U tom međunarodnom svetištu koje je stjecište gotovo svih naroda svijeta ljudi doživljavaju duboki poticaj da urone u same sebe, a da ne zaglave u sebi nego da obezglave grijeh i krivnju i da uglave Isusa u svoj život jer On jest naša glava. Zbog toga je Marija tu kao brižna kućanica i majka koja dolazi da svoju djecu ohrabri za odlučni boj protiv zla u opredjeljenju za prave i zdrave vrijednosti duha. Njoj je obećano da će ona i njezino potomstvo paklenoj zmiji satrti glavu. Zato je ona Najžena jer je dokraja bila poslušna Bogu Ocu služeći predano konkretnim i vidljivim

ljudima, ponajprije Isusu i Josipu unutar Svete Obitelji, a onda i šire i tako se pokazivala i otkrivala kao ona kojoj je ponajprije stalo do volje i plana Očeva da se svi ljudi bez iznimke spase dolazeći do spoznaje istine.

Navikli smo dijeliti ono što ide zajedno, suprotstavljati ono što se nadopunjuje pa bi bilo dobro promisliti suprotstavljamo li Mariju Isusu, ili Isusa Mariji, ili ih doživljavamo onima što oni jesu, a to je da, svatko na svojoj razini, zajedničkim radom rade na obnovi čovjeka. To čine tako da po našoj suradnji ruše zlo koje su naši praroditelji dopustili da uđe u njih i po krvotoku čovječanstva razlije se genetski na svakoga čovjeka osobno. Zato i kod krunice vrijedi ono zlatno pravilo: „Po Mariji k Isusu!“ A s njima zajedno k Ocu nebeskom u Duhu Svetome.

Svečano zavjetovanje

Fra Damjan Perić, fra Tihomir Bazina i fra Dalibor Milas položili svečane zavjete u Međugorju

U nedjelju 26. rujna 2010., u crkvi svetog Jakova apostola u Međugorju, na svetoj Misi u 18 sati trojica naše braće, fra Damjan Perić, rodom iz župe sv. Josipa u Lištanima kod Livna, fra Tihomir Bazina, rodom iz župe svetih Petra i Pavla u Kočerinu i fra Dalibor Milas, rodom iz župe svetog Ante na Humcu, u nazočnosti velikog broja vjernika i braće položili su svoje svečane zavjete.

Svečani procesijski ophod, s križem na čelu i uz orguljnu pratnju, u 18 je sati ušao u prepunu crkvu.

Misno slavlje predvodio je provincijal fra Ivan Sesar, u koncelebraciji s međugorskim župnikom fra Petrom Vlašićem, mešтром bogoslova fra Ljubom Kurtovićem te još šezdeset šest svećenika, od kojih je dvadeset bilo iz hercegovačke provincije. Čitanja su čitali sami zavjetovanici. Nakon pjevanja evanđelja, slijedilo je prozivanje kandidata za svečane zavjete i njihov odgovor: Evo me! Kandidate je prozvao njihov meštar fra Ljubo Kurtović. Zatim se zavjetovanicima i svima nazočnima svojom homilijom obratio pro-

vincijal, istaknuvši radost zbog trojice braće i njihove odluke i hrabrosti da u ovom vremenu *posustale ustrajnosti* daju doživotne zavjete. „Svojim svečanim zavjetima vi preuzimate na sebe obvezu svaki se dan iznova opredijeliti za Isusa, svaki dan iznova ostavljati mreže poput onih ribara na Galilejskom moru, odricati se samih sebe i, povrh svega, svaki dan iznova uzimati svoj križ te slijediti Isusa“, naglasio je fra Ivan

Nakon homilije uslijedio je obred zavjetovanja koji se sastoji od pitanja zavjetovanicima, litanija obreda redovničkog zavjetovanja i svečanog blagoslova zavjetovanika. Nakon zavjeta, nazočna su braća čestitala svojoj mladost braći.

Nakon ispovijesti vjere, darove na oltar prinijeli su svečano zavjetovani. Ljepoti ovoga liturgijskog slavlja i svečanog zavjetovanja umnogome su pridonijeli naši bogoslovi svojom liturgijskom asistencijom koju je vodio fra Vjekoslav Miličević, kao i bogoslovski zbor kojim je ravnao fra Branimir Novokmet, uz orguljnu pratnju fra Stanka Mabića te pjevanje litanija i evanđelja fra Josipa Vla-

šića. Slavlju su nazočili postulanti i novaci sa svojim meštrima.

Sveta je Misa završila svečanim blagoslovom i procesijskim ophodom, a čestitanje i zajednička večera upriličeni su u fratarskoj blagovaonici. Svetu Misu i svečano zavjetovanje slušatelji u domovini i diljem svijeta mogli su pratiti putem valova Radiopostaje „Mir“ Međugorje. (MIRIAM)

U Gospinoj školi

Željela bih svjedočiti o svojem novom rođenju u Međugorju. Zovem se Natalia, rođena sam u Moskvi, u Sovjetskom Savezu, krštena sam u Pravoslavnoj crkvi, odrasla sam u Ukrajini, diplomirala sam na sveučilištu u Sankt Petersburgu, smjer filmska režija. Kad sam prvi put došla u Međugorje, točno prije tri godine, nisam znala zašto to činim. Putovanje je trajalo tri dana, što daje dosta vremena za razmišljanje. Budući da stalno nekamo putujem – u drugi grad, u drugi kraj, u drugu zemlju, već na početku putovanja sam se upitala, što tražim od života. U svojih dvadeset i pet godina života promijenila sam oko dvadeset i pet mjesta boravka... Osim neodređenih ciljeva, u mom su životu ipak postojali i konkretni razlozi koji su me doveli u Međugorje.

Natalia Believea, Rusija

Snimila Maria Winkler

Moja se majka promijenila

Tri godine prije moga dolaska u Međugorje, ovdje je bila moja mama, bolesna od raka. Prije toga bila je na Kavkazu s humanitarnom pomoći. Odgojila je četvero djece, pisala je prekrasne pjesme i pomagala ljudima. Nisam mogla vjerovati da ide na neko mjesto gdje se navodno ukazuje Bogorodica. Mislim da je upravo tada bila u jednom od najtežih stadija bolesti. Svakoga je tjedna morala primati kemoterapiju. Ovdje je mogla ostati samo nekoliko dana, budući da putovanje ovamo i natrag traje punih šest dana. Besplatni dolazak omogućila joj je jedna molitvena zajednica koja se brine za oboljele od raka. Tu molitvenu skupinu osnovala je žena koja je u Međugorju ozdravila od te bolesti. Mama mi je pokazivala neke Gospine sličice (teško mi je opisati te osjećaje, jer sam navikla na lijepe pravoslavne ikone), i kad je govorila da ide tamo gdje se na nekom brdu ukazuje Gospa, za mene je to bila čista apstrakcija.

Kad se mama vratila, skeptički sam je upitala: „I, što? Jesi li vidjela Gospu?“ Mislila sam da će se naljutiti ili da će se pravdati nekim izrazom poput: „Sine, to je alegorija“, ali ona mi je, kao dijete jednostavno i naivno, počela pričati kako je bila prisutna kod jednog ukazanja. Ljudi su se okupili u molitvi oko križa, a jedna žena, koja Gospu vidi već godinama, prenijela je njezine riječi. Svi koji su tu bili – među njima i moja majka – vidjeli su Nju – svatko svojim srcem. Mama se vratila i sve se promijenilo. Ona se promijenila. Plakala sam i pitala je: „Što će ti sve to?“ a ona mi je mirno odgovorila: „Ne što, nego zbog čega?“ Tiha, jaka svjetlost mira i ljubavi izlivala se na svakoga tko ju je od tada susretao. Govorila je: „Ja sam tamo ozdravila.“ Svi smo primijetili to unutarnje iscjeljenje. Devet mjeseci poslije umrla je, točno devet mjeseci.

Smrt me suočila sa životom

Mamu smo ukopali 31. prosinca. Bilo je jako hladno, minus 30 stupnjeva. U mami-

nu rodnom selu uspjela sam pronaći dva trijezna muškarca, koji su je bili sposobni pokopati. Prošao je sprovod, legla sam, bila sam jako pospana. Sjećam se da sam u polusnu čitala sms poruke – čestitke za Novu godinu, čestitke sreće, radosti, ljubavi, i sve mi se učinilo tako apsurdnim, prijetovnim i lažnim. Čemu se radovati? Teško je to objasniti. Nije mi trebao neki pseudo-praznik, neke tamo Nove godine, nove sreće. Ja sam te noći pokopala mamu. Što nam ovaj svijet može ponuditi? I kako možeš utješiti majku i oca, koji su pokopali kćer? I četvero djece, od kojih je dvoje postalo maloljetnim sirotanima? Želim reći, bez obzira na to što nisam bila privržen Crkvi: ja nisam samo povjerovala, nego sam počela kožom osjećati da postoje stvari koje se ne uklapaju u život na zemlji, no nikako nisam razvijala taj dar. Moj pojačani osjećaj za pravdu i istinu pomalo se gubio.

Uzela sam skrbništvo nad srednjim bratom i odvela ga u Sankt Petersburg, da živi tamo gdje sam ja studirala. Nisam primijetila

da ga je isto društvo iz kojeg sam ga iščupala i spasila počelo okruživati i ovdje... S dvanaest godina on je, naime, bio otišao od kuće, svirao je gitaru u podzemnim prolazima i podrumima, i tako je zarađivao; družio se s narkomanima, pušio je marihuanu i uopće nije smatrao da je to narkotik. Najdirljivija uspomena je kako smo maštali zajedno i radovali se da ćemo živjeti kao obitelj u kojoj ćemo se brinuti jedno za drugo, dijeliti sve što imamo, družiti se i baviti se zajedno umjetnošću, živjeti u miru, ali mira nije bilo. Katkada mi je krao novac... Zajedno smo živjeli nekoliko mjeseci. Ja sam studirala režiju, a on je želio postati glumac. Meni je na prvom mjestu bilo školovanje, moja profesija. Tako su nas učili: ako umjetnost nije na prvom mjestu u tvom životu, onda si zanatlija. I ja sam stavila školovanje na prvo mjesto. I sebe. Dobro sam učila.

Jednom, kad sam se vratila kući, zatekla sam brata kako obučan leži u mom krevetu. Prestrašila sam se. Otrčala sam u dvorište k susjedima pozvati hitnu pomoć. Dok sam trčala, mislila sam kako sam spremna dati svoj život za nj. Stjopa, moj brat, te je noći probao heroin, samo jednom – i umro je u snu. Imao je samo 17 godina i pet mjeseci. Prije toga sam mislila da u životu treba sve probati... i da se od jednog probanja ne stvara ovisnost, no moj brat nije imao ovisnosti od koje bi patio cijeli život. On je umro odmah. Smrt me suočila licem u lice sa životom. Morala sam se zamisliti: kako ću sama sebi odgovoriti na pitanja o smrti, znači o životu? Tko sam? I zašto postojim? Utjehu sam pronalazila u alkoholu. U alkoholu nisam pronalazila odgovore, no u alkoholu više nije bilo ni pitanja.

Što bi mladi ljudi mogli raditi na nekom kršćanskom festivalu?

Jednom, kad sam bila u prolazu u Moskvi, srela sam jednu maminu znanicu koja je s njom bila u Međugorju i koja je bila član jedne molitvene skupine. Kad je saznala za smrt moje mame, odlučila je njezinoj djeci platiti putovanje u Međugorje. Željeli su nam pomoći. Moja braća nisu mogla dobiti putovnicu. Zato sam došla u Međugorje sama. Iskreno rečeno, mislila sam: putovanje je besplatno, a ja nikada nisam bila izvan zemlje. Nisam čak ni znala u koju zemlju putujem.

Stigla sam na Festival mladih, koji je nadišao sve moje predodžbe o vjernicima. I prije sam više puta sudjelovala na raznim festivalima, ali teško mi je bilo zamisliti što bi mladi ljudi mogli raditi na nekom kršćanskom festivalu. Na filmskom festivalu može se pogledati filmove, predstaviti svoj rad, družiti se s kolegama uz kapljicu, a ovdje? Naša nas kultura uči da ne stavljamo svoje duhovne vrjednosti u izlog i, kako da kažem, ono duhovno

ostaje sakriveno. Što li će na takvom festivalu ljudi pokazivati jedni drugima? I čemu sve to? Čula sam od nekoliko mladih ljudi iz raznih zemalja kako su se obratili Bogu i kako su molili, pa su i najstrašnije stvari sretno izvršile... Mislila sam, takvi klišeji su za hollywoodske scenarije. Ne kažem da je tako bilo, nego sam to tako doživjela. Ne želim nikad je zaista teško sporazumjeti se bez humora. Ljudima je općenito teško razumjeti jedni druge, a pogotovo je teško pravoslavnicima razumjeti katolike! Šalim se. Općenito, sve sam gledala u crnoj boji, meni se činilo da je to neki turistički projekt, kršćansko odmaralište, Disneyland za katolike...

Jedan dečko iz naše grupe zaista je tako i mislio. Sjećam se da je stalno tražio da ga slikaju ispred neke palme ili kod brda, da bi imao što pokazati prijateljima kad se vrati kući. Njegovi roditelji su ga prevarili – priznao mi je da su mu rekli da će to biti turističko putovanje a ne hodočašće. Jadnik je putovao tri dana tamo i tri dana natrag da bi se fotografirao kod neke palme! Šalu na stranu, na ovom festivalu ipak sam vidjela što je zaista bitno za ljude koji su ovamo došli svjesno. To je Euharistija, pričest i klanjanje Isusu, molitva, riječ Božja – Evanđelje. I u svemu dostojanstvo.

Ovisna o mišljenju drugih ljudi

Nakon susreta s takvom realnošću, u mom se životu mnogo toga promijenilo. Ne odjednom, nego postupno. Postupno se sve u mom životu počelo drastično mijenjati. Tijekom dvije godine dolazila sam ovamo i po dva-tri puta godišnje. Sudjelovala sam na seminarima. Što sam se ovdje više uspinjala, to sam dublje propadala kad bih se vratila kući. Kod kuće sam imala „klišeizirani scenarij alkoholizma“. Ovisnost o alkoholu nema široki spektar mogućnosti. To se tiče bilo koje ovisnosti. Ja sam shvatila da sam ovisna o mišljenju drugih ljudi: o pobjedama na festivalima i nagradama, o pohvalama svojih prijatelja, o pažnji muškaraca, o tome što ljudi misle o meni i o tome misle li uopće o meni. Nakon susreta s nekim stalno sam nesvjesno fantazirala što će on misliti o meni, jesam li ovakva ili onakva. Kao da me nekakav crv izjedao iznutra. I kad bih popila alkohol, taj bi se crv opijao sa mnom i veselio se, pomagao mi je osjetiti se takvom kakva jesam, zapravo mi je stvarao iluziju sreće. Ja sam hodala ukруг i mislila sam da je to moja karma, moja sudbina, moj križ... svašta sam mislila.

Shvaćala sam da je ljubav najvažnija u životu, o tome se priča na svakom koraku. Svi kažu: zavoli sebe, raduj se tome što imaš, ljubavi bližnjega svog, neprijatelja svog, ili najgore

– svoju obitelj. Voli, voli, voli, ali kako? Kako ljubiti kad su se moji roditelji rastali kad sam imala dvije godine, a moj oćuh je tukao i mene i moju braću; na taj nas je način naučio da tućemo jedni druge, a nakon toga nas je ostavio i otišao u obećanu zemlju – u Ameriku. Kako ljubiti ako nisam vidjela primjer ljubavi među svojim roditeljima? Kako ljubiti ako su moji najmiliji, koji su me ipak voljeli – umrli? Kako ću ljubiti, ako se nisam navikla žrtvovati zbog ljubavi? Ja sam tražila osjećajnu ljubav zbog koje se ne mora ništa žrtvovati. Negdje u duši ipak sam shvaćala da to nije ona prava ljubav, da tražim nešto više.

Pozvana na ljubav

Poput onog bogatog mladića iz Evanđelja, i ja sam tražila nešto više nego što imam: „Učitelju dobri, što mi je činiti da baštinim vječni život?“ „Odreknite se svega i slijedite me“, rekao je Krist. I prije, kad se nisam željela odreći stvari za koje mi se činilo da ih volim, kad bih čitala te riječi bila sam zabrinuta. U tome je za mene glavni paradoks kršćanstva, kao što je netko rekao: „Nažalost, Isus Krist je donio radosnu vijest. Nažalost, čeka nas velika radost.“ Razumijete? Ali tako je... Moje odricanje od bogatstva dogodilo se u ispovijedi. Odrekla sam se svega što sam imala i sada želim ići za Učiteljem... Danas počinjem taj put, idem, tražim... Odlučiti se ponovno doći u Međugorje za mene je značilo da se odričem mnogo toga. Ovdje živim u molitvenoj skupini „Svjetlo Marijino“, koja pomaže hodočasnima iz istočnih zemalja i daje mogućnost mladim ljudima da ovdje žive godinu dana „u Gospinoj školi“. Ovdje učim moliti, živjeti Evanđelje, ljubiti i praštati. Ova molitvena zajednica moja je nova obitelj.

Kad sam odlučila doći ovamo, pitala sam svog oca što on misli o tome. Nakon smrti moje majke počeli smo više komunicirati, no u posljednje vrijeme sve se svodilo na to da smo pili zajedno. Moj otac stalno pije, njegov je otac umro od alkohola... Otac je rekao da ne želi da odem iz Rusije i da mu je žao što mi ne može osigurati život, da ostanem kod kuće!

Tek sada počinjem shvaćati: da sam mogla moliti sa svojom obitelji, s ljudima s kojima živim, a to znači staviti Boga na prvo mjesto u svom životu, ne bi bilo potrebno nikamo ići, nikamo bježati, ni od koga, ni od čega. Moje je srce čeznulo za sjedinjenjem s drugim ljudima, baš u ljubavi, i za sjedinjenjem s Bogom koji je ljubav. U prošlosti sam doživjela veliko razočaranje i mislila sam da to nije moguće, ali sada, danas, vjerujem da sam, kao i svaki čovjek, pozvana na svetost, na ljubav, na sjedinjenje s Bogom tamo gdje jesam. I takva kakva jesam.

(Prevela Terezija Gažiova)

Franjevačka mariologija petnaestoga stoljeća

Nekolicina likova iz toga doba nosi posebne zasluge za pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji. Ponajprije, spomenimo sv. Ivana Kapistrana, franjevca iz naših krajeva, koji je umro u Iloku god. 1456., onda sv. Katarinu Bolonjsku i sv. Eustohiju Smeralda, obje sestre klarise, dvojicu španjolskih franjevaca: Iñiga de Mendozu i Ambrozija de Montesina, te Bernardina De Bustisa, talijanskog franjevca.

fra Miljenko Šteko

Uz Bernardina iz Siene kojem smo posvetili prošli broj, petnaesto franjevačko stoljeće obiluje i drugim likovima koji su utisnuli snažan pečat svojim promišljanjima i pobožnošću prema Blaženoj Djevici Mariji. Valja nam se najprije zaustaviti na Bernardinovu učeniku, svetom Ivanu Kapistranu, franjevcu osobito poznatu u našoj krajevnoj povijesti. Rođen je u abruccijskom Capestranu godine 1386., a umro u hrvatskome Iloku 23. listopada 1456. Nakon početnog školovanja odlazi studirati pravo na glasovito peruđinsko učilište, a po završetku studija jedno vrijeme radi pravničke poslove u Napulju, da bi, odredbom kralja Ladislava, postao glavni sudac u Peruđi. Tu se, pred sam građanski rat, ženi, a nedugo zatim, nepravедno osuđen odlazi u zatvor. Za vrijeme zatočeništva umire mu i supruga. Shrvan bolju i nepravdama, potpuno se povlači u molitvu. U dugim razmatranjima i molitvama rađa se franjevačko zvanje. Kao učenik Bernardina Sienskoga poprima njegove ideje i pomaže mu u započetoj reformi Reda. Sve više postaje prepoznatljiv i kao vrstan propovjednik. Kao takav postaje i Apostolskim legatom u mnogim zemljama srednje Europe, a njegov znameniti križ, od kojega se nije odvajao, uz molitve, mnogima je donosio čudesna ozdravljenja. U Češkoj je

U Češkoj je fra Ivan Kapistran obratio mnoge husite, a uspješno je provodio i zaštitu od turskih osvajača kad su pod Mehmedom II. udarili na Beograd 1456. godine.

obratio mnoge husite, a uspješno je provodio i zaštitu od turskih osvajača kad su pod Mehmedom II. udarili na Beograd 1456. godine. Smrtonosna kuga te iste godine okončala je njegov plodan životni put te je, sukladno njegovoj oporuci, pokopan u Iloku. Iza sebe je ostavio mnoštvo pisane građe iz koje razabiremo i njegove marijanske crte. On je prije svake svoje propovijedi izmolio jednu Zdravomariju. Zanimljivo je spomenuti kako je na njemačkom jezičnom području drugi dio te molitve upravo njegova zasluga (G. Hofer). Kapistran je, po primjeru Bernardinovu, vrlo često propovijedao o Uznesenju Marijinu. S druge strane, mora se priznati, kako iz njegove pisane ostavštine nije posve bistar njegov stav glede Bezgrješnoga začeca Marijina. Postoji, doduše, jedan njegov zapis naslovljen *De Conceptione Beatissimae Mariae Virginis*, ali u njemu ne nalazimo ono što je u to vrijeme bilo jasno stajalište franjevačkih autora. Uz Kapistrana valja spomenuti i Jakova Markijskoga (1393. – 1476.), koji je zajedno s njim dijelio neke misionarske pothvate, te širio pobožnost molitve *Zdravo Marijo*. Fra Jakov je često isticao kako je zahvalan Gospi jer ga je Njezin zagovor oslobodio različitih tjelesnih napasti.

Petnaesto stoljeće, glede naše teme, u franjevačkim obzorima spominje i sv. Katarinu Bolonjsku, kćerku ferarskoga patricija Vigrija, koja se rodila 8. rujna 1413. u Bologni. Mladenaštvo provodi na dvoru ferarskog vojvode od Este, gdje joj je otac bio službenik. Kad joj je umro otac, a majka Dobrica se kanila udati za drugoga čovjeka, Katarina se pridružuje jednoj od pobožnih ženskih ustanova i tu ostaje pet godina, proživljavajući raznovrsne nutarnje krize i kušnje. A onda, iz svega iziživši ojačana, god. 1431. prigrli život klauzure pri samostanu Corpus Domini u Ferrari, koji je obdržavao pravilo sv. Klare. Nakon redovničkih zavjeta i uzorna života u samostanu postaje učiteljicom mladih sestara, novakinja. Zanimljivo je njezino učenje o hodu preko dvije skale, stepenice. Uz jedne se hodi krjepostima koje su potrebne za život u klauzuri, a uz druge poniženjem. Jasan i nedvosmislen stav redovničkoga života privlačio je mnoga zvanja. Otvara se potom novi samostan klarisa u Bolonji i Katarina biva određena za poglavaricu samostana u svoj rodni grad. Gotovo čitavo vrijeme bila je poglavarica samostana, prepoznatljiva po jednostavnosti, skromnosti, poniznosti i krajnjem siromaštvu. Nakon njezine smrti 9. ožujka 1463., odmah se o njoj pronosio glas svetosti, a to je službeno ovjerovio proglašenjem papa Klement XI. godine 1712. Iza sebe je ostavila zanimljiv spjev *Rosarium metricum de mysteriis passionis Christi Domini et de vita Beatae Ma-*

riae Virginis, u kojem, osobitom stilskom ljepotom u 5610 heksametara franjevačkim duhom progovara o Isusovoj mucii i Marijinoj ulozi, osobito ističući Marijino Bezgrješno začecje. Marijanska pobožnost snažno prožima i drugi njezin spis o nužnom oružju za duhovnu borbu (*Le sette armi spirituali*).

Još je jedna klarisa, sveta Eustohija Smeralda (1434. – 1485.), osnivačica i prva poglavarica samostana u Messini, zaslužna za marijansku pobožnost petnaestoga stoljeća. Eustohiji životopisci pridaju brojne mistične doživljaje te dar Kristovih rana. Obdarena i mnoštvom drugih nadnaravnih darova, Eustohija Smeralda u svojoj pobožnosti slijedi prepoznatljivu crtu franjevačke kristocentričnosti, te neizostavno, u svakom svome spisu, govori i o Blaženoj Djevici Mariji, nabrajajući njezine radosti i žalosti sjedinjene s Kristovim. Ona se uvijek poziva na Sveto pismo i otačke izreke, a sve usmjerava na liturgijska slavlja i već prihvaćene pobožnosti Crkve. Za nju se može reći da je čitavi život žudila suobličiti se Kristu rassetome, slijedeći, štoviše, stavljajući se u ulogu Marijine bližine i privrženosti Kristu. Nadahnucje joj bijaše sv. Franjo Asiški, njegov život i nauk.

Iz druge polovice petnaestoga stoljeća, vremena u kojem su španjolski katolički kraljevi zagovarali reformu, spominjemo i dvojicu franjevaca koji su ostavili značajan doprinos marijanskoj pobožnosti. Prvi je Iñiga de Mendoza, rođen u Burgosu 1425. godine, u jednoj od uglednijih plemićkih obitelji Španjolske. Znamenit propovjednik s pjesničkim darom. Njegovo djelo *Los Gozos de Nuestra Señora* ostaje dragocjen svjedok ljepote pučke pobožnosti u Španjolskoj njegova vremena, kod nas bismo ga mogli usporediti s djelima fra Andrije Kačića Miošića. Fra Iñigo

želi poetski, jednostavnim i razumljivim jezikom, približiti marijansku pobožnost svome narodu i uvesti nove naraštaje u spoznaju Marijine uloge u povijesti spasenja. Osobito je lijepo prihvaćen i proširen njegov izričaj o sedam Marijinih žalosti.

I drugi franjevac, fra Ambrozije de Montesino, bio je pjesnik i propovjednik na kraljevskome dvoru Španjolske. Veliki promicatelj marijanske pobožnosti. Jednome sestarskom samostanu franjevačke provenijencije napisao je znameniti *Breviarium Immaculatae Virginis Mariae*, objavljen u Tolodu godine 1508. Gospu je najčešće nazivao „Slavna Djevica“, a pobožnost Njoj kao radosno služenje Onoj koja je Slavna. I u drugim spisima znakovita je njegova franjevačka usmjerenost povezivanju tajne Utjelovljenja s tajnom Presvete Euharistije. Naime, vjernik bi trebao, kako to naučava fra Ambrozije, biti spreman za Euharistiju čistoćom svoga bića kao Slavna Marija koja je blistala od čistoće prigodom Utjelovljenja. A budući da to svojim silama ne može, potrebna mu je Slavna Djevica Marija i njezina majčinska zaštita i zagovor.

Na kraju spomenimo još jednoga franjevca, Bernardina De Bustisa, rodom iz Milana, koji je živio na prijelazu iz petnaestoga u šesnaesto stoljeće – preminuo na glasu svetosti oko 1515. godine. Svojim asketskim spisima, osebnim stilom i ugodnim glasom vrsnog govornika, utjecao je na mnoge propovjednike svoga doba. Mariji je posvetio mnoge stranice zanimljiva opusa. Za nas je osobito znakovit spis *Oficium et Missae de Immaculata Conceptione*. Naime, u samostanskoj crkvi svetog Ante, na splitskome Poljudu, nalazi se slika s početka šesnaestoga stoljeća koja prikazuje kako u jednoj dvorani trideset i devet teologa i filozofa raspravlja o Marijino bezgrješnome začecu – među njima i arapski filozof Albusanazar i Muhamed koji drži natpis „Nullus est, ex Adam, qui non tenuerit Satan, preter Mariam et Filium eius“, što otprilike znači da nema nikoga od Adama koji ne bi rodio Sotonu, izuzevši Mariju i Sina njezina. Upravo su te riječi mnogima poslužile kako bi protumačili da i Muhamed priznaje činjenicu Bezgrješnoga začeca Blažene Djevice Marije, Bogorodice, a turskim osvajačima, s druge strane, da ne diraju građevinu u kojoj je lik Muhamedov. I opet je zanimljivo da je ovaj natpis, zajedno s ostalim natpisima koje drže teolozi na slici, doslovno uzet iz fra Bernardinova *Oficiuma*. Ukratko, njegova poruka čitatelju je da slijedi Marijin primjer jednostavnosti i poslušnosti kako bi pristigao do sretne vječnosti. K tomu, fra Bernardin je sročio mnoštvo marijanskih zaziva i molitava.

Životna simfonija

Moramo biti ton da bi nas život uzeo u svoju simfoniju. Franjo iz Asiza bio je ton, čisti ton koji je simfoniji života dao posebnu boju i okus jednostavnog nasljedovanja Učitelja iz Nazareta. I svatko od nas to može. Štoviše, na to smo pozvani. Dati svoj izvorni – najbolji, najčistiji ton sveukupnoj simfoniji života. Ne oponašati druge tonove, nego otkriti svoj vlastiti i dati se bez pridržaja u zajedništvo s drugim tonovima. I nikada ne zaboraviti da je svaki ton jednako značajan.

s. Dominika Anić

Naš ljudski život je poput simfonije. Svaka simfonija to postaje tek ako su svi instrumenti i tonovi koje stvaraju usklađeni. Ono što jednu simfoniju čini onime što ona doista jest ili što bi trebala biti, upravo je taj sklad, usklađenost. A znamo da svaka simfonija ima stanke, ima trenutke napetosti, kontrapunkte, a ima i svoje vrhunce. Tako i naš ljudski život ima samo malo trenutaka u kojima smo u dubinama dodirnuti, u kojima u nama odjekne nešto što nas silno duboko ispunjava. To su vrlo često nepredvidivi trenutci. Trenutci kad smo otvoreni tajni života spontano, jednostavno, bez priprema. Takvi trenutci znaju zauvijek obilježiti jedan ljudski život. No, naš život poznaje i intervale i pauze. Čovjek koji je iz iskustva susreta s Tajnom Božje simfonije u čovjeku, koji je jednostavnom neobičnošću prožeo ljudsku povijest, bio je, svakako, sv. Franjo Asiški, kojega se sjećamo u listopadu.

Franjin životni ton

Franjo je za mnoge svoje suvremenike bio tek „čudak“ odjeven u jednostavnu haljinu s pojasom. Za druge je bio svjedok jednoga drugačijeg svijeta, svetac, čovjek Božji. Za svoje nasljednike pak trajni izvor nadahnuća i zov na usklađivanje života s programom evanđelja, koje je Franjo uzeo za „matricu“ svojoj životnoj simfoniji, posvjedočivši da mu je sam Gospodin tako objavio. Nije to bila Franjina izmišljotina ili trenutni mlade-

Ukoliko se ne bojimo svim osjećajima dopustiti da u nama jesu, oni će uvijek iznova težiti za tim da odjeknu skupa u jednoj jedincatoj melodiji.

nački hir. Evanđelje Gospodina našega Isusa Krista smatrao je posve dostatnim da svoj život dovede u sklad ne samo s Bogom i ljudima nego, štoviše, sa svim stvorenjima. I Franjo je upravo tu bio nedostizhan, originalan, jedinstven. Nenadmašan u jednostavnosti.

Velik u suglasju sa svime. Tako siromašan a tako bogat. Dopustio je svemu da mu progovori o Bogu, ne namješteno, ne isforsirano, umjetno, nego stvarno i autentično.

Tko nikada u svom životu nije doživio trenutke takvoga dodira, taj ne može razumje-

ti ništa od onoga što je Franjo živio i svjedočio. Trčeći za onim što je izvana, mnogi od nas ne stignu osluhnuti svoj vlastiti život iznutra i tako nikada ne dopustimo svemu što nas okružuje da dođe do riječi. Da nam progovori stvarnom Prisutnošću i pozove da svoj život uskladimo s melodijom koja nas već okružuje i posvema prožima te zove da simfoniji života damo vlastiti doprinos. Nekim se ljudima dogodi da prožive život a da nikada nisu bili iznutra dodirnuti, a sami su u simfoniji stvarnoga života samo intervali i

stanke. Tko je samo interval, tko živi samo u prostoru između tonova, njega nijedan ton ne može dodirnuti, a kad tonovi za njim posegnu on ne će zazvučati.

Moramo biti ton da bi nas život uzeo u svoju simfoniju. Franjo iz Asiza bio je ton, čisti ton koji je simfoniji života dao posebnu boju i okus jednostavnog nasljedovanja Učitelja iz Nazareta. I svatko od nas to može. Štoviše, na to smo pozvani. Dati svoj izvorni – najbolji, najčistiji ton sveukupnoj simfoniji života. Ne oponašati druge tonove,

nego otkriti svoj vlastiti i dati se bez pridržaja u zajedništvo s drugim tonovima. I nikada ne zaboraviti da je svaki ton jednako značajan. Angelus Silezius lijepo je rekao: „Čovječe, ništa nesavršeno nije, šljunak je kao rubin i žaba je tako lijepa kao anđeo serafin.“ Ovo može zazvučati smiješno onima koji ne razumiju usklađenost životne simfonije, koji nikada nisu ni pokušali osluhnuti svoj životni ton a kamoli ga usklađivati s drugima.

Biti u suglasju sa sobom

Usuglasiti se sa sobom samima za većinu ljudi velika je muka. Glazba nas poučava da sklad nije jedan jedini ton. To bi bilo jako dosadno. Umijeće dobre glazbe je skladni odjek. I u nama treba sve odjeknuti ali ne tako da se tonovi „tuku“ jedni s drugima, nego da skupa odjeknu u većoj harmoniji. Sv. Toma Akvinski je rekao: „Pratemelj lijepog sastoji (se) u suglasju suprotnosti.“ I glazba postaje lijepa ne neprestanom harmonijom, nego kad iz svih suprotnosti svako malo nastane sklad. A da bi se to dogodilo, ili bolje reći događalo u našem svakidašnjem životu, potreban je određeni trud, zalaganje, vježba. Moramo dopustiti da u nama odjeknu svi visovi i dubine našega srca: žalost i radost, strah i povjerenje, ljubav i mržnja. Ukoliko se ne bojimo svim osjećajima dopustiti da u nama jesu, oni će uvijek iznova težiti za tim da odjeknu skupa u jednoj jedincatoj melodiji. Tkat ćemo tako melodiju svoga života i ona će biti kreativna, zanimljiva, originalna, naša. Jer svaka duša ima svoj ton, svoj zvuk. Svaki ton otvara uvijek novi zvučni prostor u našoj duši, u kojem Bog može na različite načine odjeknuti u nama. Naša duša treba uskladiti različite snage u sebi. Osloboditi se slika koje smo stvorili o Bogu, o sebi samima i o svemu što nas okružuje. Tek kad se usudimo pustiti te slike možemo sudjelovati u melodiji života bez opterećenja. Tada i druge možemo lakše prihvatiti i uživati u njihovom doprinosu sveukupnoj simfoniji.

Sv. Franjo iskusio je tu duboku, sveukupnu slobodu u zagrljaju gubavca. U poljupcu onoga što mu je do tada bilo odurno skrila se pokretačka snaga i Franjino posvemašnje preobraženje. Ton njegova života dobio je svoj najčistiji oblik. U trenu je postao svega svjestan i zaputio se na put trajnoga obraćenja – usuglašavanja sa samim sobom i sa svim Božjim stvorenjima. I znamo da je na tom putu bio beskrajno sretan ali i da je duboko trpio. Simfonija njegova života bila je ispunjena mnogim unutarnjim usklađivanjima i borbama, ali zato i danas njezin sklad privlači i nadahnjuje mnoge. Franjo – čovjek za sva vremena.

Usuglasiti se sa sobom samima za većinu ljudi velika je muka. Glazba nas poučava da sklad nije jedan jedini ton. To bi bilo jako dosadno. Umijeće dobre glazbe je skladni odjek.

Snimio Franjo Sušac

Uzvišenje svetog Križa

Snimio Foto Dani

John Henry kard. Newman (21. 2. 1801. – 11. 8. 1890.)

Borac za istinu protiv duha vremena (II.)

Mentalitet koji je onodobno tako snažno kritizirao Newman danas je postao duh ovoga vremena. Tko se danas čvrsto drži Isusove istine, Božje objave te to zastupa otvoreno u javnosti, mora računati da će ga osuditi ili osumnjičiti za oholost, fundamentalizam i nesnošljivost spram drugih religija. Pitanje istine u ekumenskim se razgovorima i međureligijskom dijalogu nerijetko iz dnevnopolitičkih i pragmatičnih razloga zaobilazi ili gura pod tepih. Na pozornici imamo danas nekakvu potrebu za duhovnošću odvojenom od vjere koja ni u čemu ne obvezuje. Kršćanska se obilježja i izražajni oblici – prisjetimo se samo križa te prijepora s križem u zapadnim demokracijama – potiskuju iz javnoga života, a vjera se ponovno svodi na čisto privatnu stvar.

fra Tomislav Pervan

Što je više Newman napredovao u svojoj studiji o razvoju crkvenoga vjerskog nauka, sve je jasnije spoznao kako je Rimski Crkva Crkva otaca te time i Crkva Isusa Krista. U svome spisu *Apologia pro vita sua* pisao je o tome: „Imao sam povoda za pomno ispitivanje ulančanosti argumenata koji vode duh od jednostavnih do posljednjih religijskih istina, što me nedvojbeno već odavno zanimalo. Došao sam do zaključka kako u istinskoj filozofiji ne postoji nekakav srednji međuprostor između ateizma i katolicizma, te da jedan krajnje dosljedni duh u okolnostima pod kojima živi ovdje na zemlji mora priznati i odlučiti se ili za jedno ili za drugo.“ Dana 9. listopada 1845. Newman je stupio u Katoličku Crkvu koju je spoznao kao „jedno jedino stado svoga Otkupitelja“. Na temelju svoje ljubavi prema istini te svoje spremnosti slijediti glas savjesti bez *kako, ako i ali*, Newman je sa svojom pojavom eminentno, izrazito ekumenska osoba, poveznica među kršćanskim vjeroispovijedima.

Dokora nakon svoga obraćenja Newman je zaređen za katoličkog svećenika te je osnovao Oratorij svetoga Filipa Nerija u Engleskoj. U svojim mnogobrojnim zadaćama kao dušobrižnik i teolog on se svim silama trudio oko intelektualnoga i duhovnog obrazovanja malobrojnih engleskih katolika, poglavito pak obraćenika. Bijaše uvjeren kako vjernici moraju biti oboružani za kulturološke i društvene izazove suvremenoga doba. Vjernici moraju zbilja poznavati svoju vjeru, moraju biti osposobljeni braniti svoju vjeru.

Uz mnogobrojna druga djela on je god. 1870. objavio opsežnu studiju *Slovnica pri- stanka (Grammar of Assent)*. U djelu koje je također teološki klasik analizira Newman čin

kojim ljudski duh pristaje uz božansku objavu. On pokazuje kako čovjek – pa i jednostavni kršćanin – dolazi do sigurnosti u pitanjima vjere. Završni dio knjige sadrži odlomak u kome razlaže „dokaze“ za objavljenu istinu u sučeljavanju s naravnom religijom, obećanjima danima izraelskom narodu te religijama u Rimskome Carstvu. To je poglavlje nešto poput suvremene apologije kršćanstva posred pluralističkoga i multireligijskoga svijeta i kulture.

„Naravno se religija temelji na svijesti grijeha. Ona spoznaje bolest. Što ona može? Ona je jedino kadra tražiti ljekovito sredstvo, ali ga ne može pronaći. To ljekovito sredstvo i za krivnju kao i za čudorednu nemoć pronaći ćemo u središnjem nauku objave, u Isusovu posredništvu. U tome i počiva činjenica kako je kršćanstvo ispunjenje obećanja dana Abrahamu te ispunjenje mesijanske objave. Tu se nalazi i tumač kako je ono od samoga početka bilo sposobno osvojiti svijet te uhvatiti korijena u svakome sloju ljudskoga društva do kojega su doprli njegovi propovjednici. Tu i jest tumač zašto mu se nije mogla oduprijeti rimska moć te sve ono svekoliko mnoštvo religija koje je udomljivalo Rimsko Carstvo. To je tajna njegove trajne energije i njegova nikada posustala ni klonula mučeništva. Tu i jest tumač zašto je ono i danas na tako tajanstven način moćno, unatoč tolikim novim i strašnim protivnicima koji opkoljavaju njegov tabor. Kršćanstvo ima u sebi onaj dar koji je kadar zatvoriti i zacijeliti duboku ranu u ljudskoj naravi – dar koji daleko više doprinosi njegovu uspjehu od cjelokupne enciklopedije znanstvenih spoznaja te cijele jedne kontroverzne biblioteke. I zato ono mora i nadalje opstojati dokle god postoji ljudska narav. Kršćanstvo je živa istina koja nikada ne može zastarjeti.

Ono što nas s kršćanstvom povezuje jest nevidljivo, a ne nešto zastarjelo. Do današnjega dana kršćanski obredi i običaji prizivlju djelatni zahvat one Svemoći s kojom je kršćanska vjera započela svoj hod u davno doba. A na prvom i najuzvišenijem mjestu jest sveta Misa u kojoj On, koji je nekoć umro za nas na križu, svojom nazočnošću koju treba shvatiti doslovce, u Crkvi uprisutnjuje te ovjekovječuje onu istu jedinu žrtvu, na križu neponovljivu. I odmah nakon toga slijedi njegov stvarni dolazak s dušom, tijelom i božanstvom u dušu i tijelo svakoga pobožnika koji mu pristupa da bi dobio od njega taj dar – povlastica daleko intimnija nego da smo živjeli s njime u vrijeme njegova davno minula boravka na zemlji. A onda i njegov osobni boravak u našim crkvama koji uzdiže zemaljsku službu u predokus samoga neba. To je zadaća kršćanstva, i zato s naglaskom ponavljam: Upravo s razloga što kršćanstvo ima slutnju naših nutarnjih potreba, dokaz je po sebi da je ono ujedno i njihovo stvarno ispunjenje.“

Newman je obuhvatio velike izazove našega doba – izazove vjere i nevjere, kršćanske poruke i nadolazećeg relativizma koji kršćanstvo degradira na neku od mnogobrojnih mogućnosti na areopagu, veletržnici svjetskih religija. On je kušao odgovoriti na te izazove te ponuditi ljudima pomoć u vjeri. Tomu služe njegove i danas krajnje suvremene raspre o vjeri i razumu, o značenju dogme, o poslanju i nezabludivosti Crkve, o ulozi savjesti. Stoga se ne bez razloga Newman i naziva „crkvenim ocem novoga doba“.

Kritički stav naspram religijske liberalizmu

U svome već spomenutom govoru u povodu imenovanja kardinalom Newman je opetovao svoju kritiku religijske liberalizmu. Taj je mentalitet opisao riječima koje imaju gotovo proročko značenje i za naše vrijeme. Religijski liberalizam jest „nauk koji naučava kako ne postoji nikakva pozitivna istina u religiji, nego je naprotiv svako vjerovanje jednako dobro kao i neko drugo, te taj nauk danomice poprima sve više na supstanciji i snazi. Liberalizam protuslovi osvjedočenju da je ijedna religija istinita. On naučava međusobnu snošljivost među svim religijama, te da je svaka od njih samo stvar mišljenja. Objavljena religija nije istina, nego osjećaj te stvar ukusa, nije nikakva objektivna činjenica, nije nadnaravna, i svaki pojedinac ima pravo govoriti i zastupati ono što mu odgovara. Pobožnost nije nužno utemeljena na vjeri. Ljudima je slobodno ići u protestantsku ili Katoličku crkvu. Mogu u objema primiti dobro i utjehu, ali ne moraju ni jednoj pripadati. Mogu prijateljevati u duhovnim mislima i raspoloženjima bez ikakvih zajedničkih pogleda spram nauka te bez ikakve potrebe za nekim zajedništvom.

I budući da je prema tome religija jedno posve osobno motrište i privatna stvar, nužno se mora isključiti iz javnoga ljudskoga ophođenja. I na kraju, što se to koga tiče, ako netko svako novo jutro izabire neku novu religiju? Drsko je razmišljati o religiji nekoga pojedinca isto kao što je bezočno brinuti se o izvorima njegovih prihoda ili o tome kako se skrbi za svoju obitelj. Religija nije ni na koji način društvena poveznica.“

To se navlas poklapa s općeprihvaćenim suvremenim nazorima. Činjenica je kako se u duhovnim gibanjima našega vremena zaboravlja pitanje i problem istine, štoviše, ponekada se pitanje istine čak i potiskuje. I možda je u tome danas središnji problem teologije i dušobrižništva. Najednom se ljudima *istina* čini kao nešto prezahtjevno, kao trijumfalizam nad drugima koji si netko ne smije niti može dopustiti. Ispustimo li pak istinu iz svoga zrenika, postaju upitne naše misije. Ako nije istina ono što naviještamo, ako nisu istina naš navještaj, naša vjera, ako istina evan-

đelja, istina Isusa Krista nije potrebna za spašenje čovječanstva, onda misije gube svoj nutarnji i vanjski smisao. I kao posljedica svega toga dolazi se do zaključka kako se u budućnosti treba truditi da bi kršćani bili dobri kršćani, muslimani dobri muslimani, hinduisti dobri hinduisti itd. Međutim, kako (spo)znati, tko je dobar kršćanin, dobar musliman, dobar hinduist? Gdje su mjerila toga „dobra“? Pojam ili shvaćanje kako su sva religijska očitovanja samo simboli nečega u konačnici nerazumljiva, neshvatljiva, svakodnevno ima sve više pobornika i u samoj teologiji, a trajno prodire i u liturgijsku praksu. Gdje se to događa, odbacuje se pravovjerje, a ono se bitno sastoji u tome da se cijelim bićem, duhom, dušom i srcem povjeravam cjelini istine koju sam spoznao u Crkvi. Treba se uvijek iznova vraćati početnome ishodištu.

Mentalitet koji je onodobno tako snažno kritizirao Newman danas je postao duh ovoga vremena. Tko se danas čvrsto drži Isusove istine, Božje objave te to zastupa otvoreno u javnosti, mora računati da će ga osuditi ili osumnjičiti za oholost, fundamentalizam i nesnošljivost spram drugih religija. Pitanje istine u ekumenskim se razgovorima i međureligijskom dijalogu nerijetko iz dnevnopolitičkih i pragmatičnih razloga zaobilazi ili gura pod tepih. Na pozornici imamo danas nekakvu potrebu za duhovnošću odvojenom od vjere koja ni u čemu ne obvezuje. Kršćanska se obilježja i izražajni oblici – prisjetimo se samo križa te prijepora s križem u zapadnim demokracijama – potiskuju iz javnoga života, a vjera se ponovno svodi na čisto privatnu stvar.

Kardinal Newman je veliki ispit savjesti našega vremena. On je trajni poziv i opomena ne upuštati se u kompromise s duhom svoga vremena i svijeta. Tko sklapa kompromise, kompromitira sebe i svoja uvjerenja i u konačnici izdaje svoje stajalište. Trebamo odvažno i s povjerenjem gledati u onoga koji je pobijedio svijet te se zauzimati za istinu prave vjere. I danas je istina objave neprocjenjivo blago koje treba prihvatiti s vjerom, živjeti u radošću, neustrašivo naviještati i svim silama braniti. Na svome kardinalskom grbu John Henry Newman dao je ispisati riječi: *Cor ad cor loquitur - Srce srcu zbori*. Čovjekovo Božjem srcu, Božje – Isusovo srce čovjeku. A Beethoven je – naskroz gluhi – skladao svoju veličajnu svečanu misu – *Missa sollemnis* – te stavio u naslovniku: *Od srca k srcu*. Misao koja mora i nas potaknuti za opredjeljenje srcem i cijelim bićem, a ne samo razumom za Isusa Krista i njegovu istinu evanđelja. Tome nas uči povijest koja je uvijek poticajna u svojim velikim, nezaboravnim i nezaobilaznim likovima. Takav bijaše i jest jedan velikan, obraćenik kardinal Newman.

Proslavljen blagdan Uzvišenja križa Kristova

Blagdan Uzvišenja križa Kristova, koji se u međugorskoj župi tradicionalno slavi prve nedjelje nakon blagdana Male Gospe, svečano je proslavljen 12. rujna 2010. godine. U župnoj crkvi slavljeno je pet sv. Misa na hrvatskome jeziku: u 6, 7, 8, 12 i 19 sati. Svečana sv. Misa na Križevcu, koju je predslavio fra Marinko Šakota, slavljena je uz mnoštvo župljana i hodočasnika u 11 sati. Svečanost je počela molitvom krunice i križnoga puta uz Križevac. Svi oni koji iz bilo kojeg razloga nisu mogli pohoditi Križevac sudjelovali su na sv. Misi u 12 sati, koja je slavljena na vanjskome oltaru, iza župne crkve sv. Jakova u Međugorju. Misu je, uz brojne svećenike, predslavio fra Karlo Lovrić. Od proslave Uzvišenja križa Kristova, u Međugorju se mijenja i satnica molitveno-liturgijskog programa. Molitva krunice u župnoj crkvi započinje u 17, a sv. Misa u 18 sati. Slijedi uobičajeni moli-

tveni program nakon sv. Mise. Klanjanje Isusu u Presvetom oltarskom sakramentu srijedom i subotom je od 21 do 22 sata, molitva

krunice na Brdu ukazanja je nedjeljom u 14 sati, a križni put na Križevcu petkom u isto vrijeme.

U Međugorju i u rujnu brojni hodočasnici

Otkad se u župi Međugorje vode statistike o podijeljenim pričestima, ovogodišnji kolovoz prešao je po brojnosti sve dosadašnje. Naime, podijeljeno je 326.500 svetih pričesti (tristo dvadeset šest tisuća i pet stotina)! Neuobičajeno velika brojnost hodočasnika sa svih strana svijeta nastavila se i u prvim danima rujna. Tako Ured informacija prvoga dana rujna bilježi mnoštvo novih hodočasnika iz Italije, Slovačke, Češke, Poljske, Grčke, Mađarske, Njemačke, Austrije, Španjolske, Belgije, Irske i Libanona. Svatko od hodočasnika nosi svoje iskustvo susreta s Međugorjem. Između njih izdvajamo svjedočanstvo 54-godišnjeg svećenika Francisca Verara iz Paname, koji već 24

godine hodočasti Kraljici Mira. U Panami je osnovao Radio Mariju, te 1995. izgradio crkvu izgledom kao međugorska. On kazuje: „U Panami imamo molitvene skupine koje žive duhovnost Međugorja. Već sedam godina imamo neprestano klanjanje. Od godine 1997. zaživjela je posebna zajednica koja nastoji živjeti poruke Kraljice Mira. Vidim obilne plodove Međugorja u svojoj zemlji. Imamo dvije župe koje se zovu Marija, Kraljica Mira, a godišnja proslava je 25. lipnja. Međugorje je postalo moj život. Mir, ljubav i radost koju sam ovdje našao nisam našao nigdje na svijetu, iako sam putovao po mnogim svetištima. U Međugorju sam živio naj-sretnije dane u svom životu.“

11. međunarodni seminar za bračne parove

U vrijeme zaključivanja ovoga broja u Međugorju je započeo 11. međunarodni seminar za bračne parove koji se održava od 29. rujna do 2. listopada. Tema seminara na kojem sudjeluje stotinu bračnih parova je „... Ljubav ne traži svoje...“ (1Kor 13,5). Koordinator seminara je fra Miljenko Šteko, a predavač je fra Ante Vučković, član franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja iz Splita.

Statistike za kolovoz 2010.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 326.500
Broj svećenika koncelebriranih: 7742
(249 dnevno)

Otvorena nova školska zgrada Srednje škole dr. fra Slavka Barbarića

U Čitluku je 19. rujna otvorena nova školska zgrada Srednje škole dr. fra Slavka Barbarića. Školu je, u nazočnosti njezinih djelatnika i učenika te predstavnika vjerskoga i društveno-političkog života općine Čitluk, otvorila Borjana Krišto, predsjednica FBiH.

Ime fra Slavka Barbarića, svećenika koji je svoj život darovao Kraljici Mira i dobru čovjeka, škola u Čitluku, koju pohađa devetsto učenika, nosi već devet godina. Premda je, zbog dovršetka školske zgrade, nastava kasnila dva tjedna, učenici će, bez sumnje, uspjeti svladati gradivo jer je riječ o uistinu vrhunski opremljenoj školi. Pomoć u kupnji školskog namještaja nesebično su pružili i međugorski hodočasnici.

Izlet na Blidinje

U četvrtak 2. rujna, šezdesetero djece i djelatnika Majčina sela bilo je na izletu na Blidinju. Izletnici su najprije posjetili zoološki rezervat Masna Luka, u kojemu se nalazi nekoliko izvora čiste planinske vode i koji karakterizira raznovrsna flora i fauna, a također i u Europi najveći kompleks bora munike ili bjelokorog bora. Posebnost toga crnogoričnog drveta je u tome da smola ostaje unutar drveta pa je to drvo, praktički, neuništivo.

Domaćin u Masnoj Luci bio je fra Petar Krsić (on je i potaknuo osnutak parka), koji im je potanko objasnio simboliku umjetnički opremljene franjevačke crkve sv. Ilije. Nakon druženja i molitve, izletnici su produžili na hodočašće grobu Dive Grabovčeve. Nakon molitve, uz roštilj, igru i šetnju te puno smijeha, dan je brzo prošao.

Posjet predstavnika Dječjeg doma „Maestral“ iz Splita

Za vrijeme 21. Mladifesta, od 1. do 6. kolovoza u Majčinu selu boravilo je četrnaestero djece, dva odgojitelja i dva dobročinitelja Dječjeg doma „Maestral“ iz Splita. Prema riječima Tonija Maglice, pomoćnika ravnateljice toga doma, djeca su se cijele godine posebno pripremala i radovala ovom dolasku u Međugorje i na Mladifest. Gosti su kazali kako se ovdje osjećaju bolje i kako osjećaju da i sami postaju bolji. Potvrda novonastalog prijateljstva između djece i odgojitelja ovih dviju ustanova bila je i njihov ponovljeni posjet Majčinu selu, 25. kolovoza, a dogovoren je i skori uzvratni posjet djece iz Majčina sela domu u Splitu.

Članovi šahovskog kluba iz Ruščice u Međugorju

Članovi Šahovskog kluba „Posavac-Festung“ iz slavonskobrodske prigradskog naselja Ruščica, u rujnu su, po sedmi put, hodočastili u Međugorje. Uz duhovni program, šahisti su odmjerili snagu na pojedinačnom šahovskom turniru „Međugorje 2010.“

Sudjelovalo je osam igrača, a najuspješniji je, sa stopostotnim učinkom, bio prvoka-

tegornik Ivan Opačak, koji je iz sedam partija osvojio sedam bodova. Drugi je bio Ilija Garić s pet bodova, a treće mjesto osvojio je Vjekoslav Buljan s četiri i pol boda. Odlučja je podijelio Ivica Ereš, jedan od osnivača kluba. Sudac turnira bio je Mato Opačak.

Šahisti su sudjelovali u večernjem molitvenom programu te molili krunicu na Brdu ukazanja i križni put na Križevcu.

Susret voditelja Latinske Amerike i Španjolske

Od 23. do 27. kolovoza u Međugorju je održan međunarodni susret voditelja Latinske Amerike i Španjolske odgovornih za centre mira i molitvene skupine, za hodočašća i humanitarne organizacije povezane s Međugorjem. Sudjelovalo je stotinu voditelja, a tema seminara bila je „...Gospodine, kamo da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga!“

(Iv 6, 68). Predavači na seminaru bili su fra Ivan Landeka, fra Ivan Ivanda i fra Danko Perutina.

Osim duhovne obnove, cilj ovog susreta bio je dogovoriti što bolju i bržu, odnosno organiziraniju suradnju u širenju evanđeoskih poruka Međugorja prema vjernicima španjolskoga jezičnog područja.

„Mi smo živa Crkva“

Tisuće vjernika na molitvi za mir u bečkoj katedrali

Marie Czernin

Već po treći puta nekoliko tisuća vjernika okupilo se na velikoj molitvi za mir, koja se u katedrali Svetoga Stjepana u Beču svake godine održava pod geslom „Poruka za tebe“.

Molitvenu večer organizirali su molitvena zajednica „Oase des Friedens“, „Gebetsaktion Maria – Königin des Friedens – Medjugorje“ i „Johannesgemeinschaft des Souveränen Malteser-Ritter-Ordens (Großpriorat Österreich)“ – u suradnji s brojnim zajednicama i molitvenim skupinama bečke nadbiskupije.

Počasni gosti velike molitve za mir bili su Marija Pavlović-Lunetti i Ivan Dragičević iz Međugorja, dvoje iz skupine tzv. vidjelaca, koji od 1981. do danas svjedoče o ukazanjima Majke Božje. „Svaki bi svećenik poželio da mu crkva bude tako puna kao što je danas ova katedrala“, rekao je Ivan na kraju euharistijskoga slavlja, koje je predslavio mons. dr. Leo Maasburg, nacionalni ravnatelj Misijjskih papinskih djela „Missio“ u Austriji. „Mi smo živa Crkva“, rekao je Ivan ohrabrujući vjernike, i dodao: „Gospa nam dolazi, ona nas sve želi ohrabriti i utješiti. Zato i kaže na kraju svakoga ukazanja: ‘Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu. Da-

nas nam kaže: Hvala što ste prihvatili moje poruke i što ih živite. Hvala što ćete biti moji misionari, moji apostoli, koji nose moje poruke u svijet, hvala što ćete biti nositelji dobre vijesti.“

Ivan Dragičević, koji je zajedno s Marijom Pavlović tijekom krunice, koja je pret hodila sv. Misi, imao Gospino ukazanje, poslije Mise govorio je o svojem susretu s Gospom. Kazao je da mu je jako teško riječima opisati taj susret, zato što ne postoje riječi koje bi mogle prikladno opisati Gospinu ljepotu. „Mi se za Gospin dolazak svakodnevno pripremamo molitvom krunice. U molitvi osjetimo njezinu nazočnost sve snažnije u svojim srcima. Trenutak kada smo Marija i ja prekinuli molitvu i kada više niste čuli naše glasove, bio je trenutak njezina dolaska. S njom najprije dolazi svjetlo, djelić neba. Tada više nismo svjesni ničega oko sebe, ne osjećamo ni vrijeme, ni prostor“, objasnio je Ivan, otac četvero djece, oženjen jednom Amerikankom. „Danas je Gospa bila vrlo radosna, raširila je ruke

i molila nad vama, napose nad svećenicima i bolesnima. Molila je za crkvena zvanja i blagoslovlila sve nazočne. Blagoslovlila je vaše nakane i vaše obitelji, napose svećenike i gospodina Kardinala, kao i cijelu bečku nadbiskupiju.“

Kardinal Christoph Schönborn, bečki nadbiskup, u katedralu je došao pred kraj svete Mise, da bi na kraju klanjanja pred Presvetim podijelio euharistijski blagoslov. Ivanu i Mariji zahvalio je na „njihovom dugogodišnjem služenju u Gospinoj službi“, te da su ponovno došli u katedralu Svetoga Stjepana. Kardinal Schönborn ovom se prigodom sjetio nekih događaja koji mu leže na srcu: „Sjećam se početaka molitvene zajednice ‘Oaza mira’, koja se sastajala svakoga četvrtka navečer u dominikanskoj crkvi u Beču na molitvu krunice. Ja sam dominikanac i već sam tada bio iznenađen kako je svakoga četvrtka naša crkva bila puna“, izjavio je bečki nadbiskup i pojasnio, da su ti početci bili prije skoro trideset godina. „Vi sve do danas niste prestali moliti. Hvala što ste poslušali Gospu i što je dalje slušate.“ Dalje je Schönborn spomenuo Marijinu ikonu „Maria Pócs“, koja se nalazi u bečkoj katedrali, a potječe iz Mađarske. Na toj je ikoni Marija na čudesan način danima plakala. „Njezine su suze mnoge ljude vratile vjeri“, rekao je kardinal. Ta je ikona po još nečemu drugačija od drugih: „Na ikonama Hodegrije, na kojima je Marija prikazana kao ‘ona koja pokazuje put’, ona obično rukom ukazuje na Isusa, a Isus blagoslivlja podignutom rukom. Ovdje je drugačije: Marija ukazuje na Isusa, a Isus ukazuje na nju! Isus ukazuje na svoju Majku, što se na ikonama nađe vrlo rijetko.“ Kardinal je zahvalio što nam „kao na ikoni Maria Pócs, Marija i danas ukazuje na svojega Sina.“

Među posebnim počasnim gostima bila je i poznata časna sestra Elvira Petrozzi, koja je govorila o zajednici „Cenacolo“ koju je osnovala. Širom svijeta postoji već šezdeset kuća koje je osnovala sestra Elvira, u kojima se omogućuje novi početak mladim ljudima koji imaju problema s ovisnošću. Najveća kuća i danas je ona u Međugorju.

Molitveni susret koji je trajao više od pet sati mogao se uživo pratiti preko Interneta. Zabilježeni su ulazi iz više od sedamdeset zemalja širom svijeta.

U posljednje tri godine, ovaj je godišnji molitveni susret u bečkoj katedrali postao jedno od najvećih vjerskih okupljanja u Austriji. Sakristan kaže da su ove godine jedva dostajale hostije koje su bile pripremljene za euharistijsko slavlje. I opet se u Beču mogao osjetiti posebni međugorski duh.

(S njemačkog Lidija Paris)

Vaša patnja je i moja patnja

Međugorski vidioci tvrde da je u jednom ukazanju Gospa plačući rekla: „Zaboravili ste Bibliju“! Listajmo zajedno Stari i Novi zavjet kako bismo upoznali Oca, Sina i Duha Svetoga.

Lidija Paris

U nekim europskim zemljama, katolici koji službeno napuštaju Crkvu broje se u tisućama. Njihova se vjera urušila. Mogu li ljubiti Crkvu kada vidim sve propuste i grijehe koje čine njezini članovi? Mogu li braniti Crkvu nakon što sam doživio tolika razočaranja ili čak sablazni od strane njezinih predstavnika? Mogu li ostati u Crkvi svjestan da su njezini predstavnici, službenici i članovi beznadno nepopravljivi grješnici? Tko postavlja ova pitanja? Svatko od nas. Ali ne samo mi, ljudi. Ista pitanja postavlja Bog Otac. Ista pitanja postavlja Isus Krist. Ista pitanja postavlja Duh Sveti, i Bog uvijek iznova kaže DA. „Ako ne budemo vjerni, on vjeran ostaje. Ta ne može sebe zaniijekati“ (2 Tim 2,13).

Kada je Isus pozvao carinika Levija da postane njegov učenik, i kada su farizeji i pismoznanci negodovali, Isus je rekao: „Ne treba zdravima liječnika, nego bolesnima. Nisam došao zvati pravedne, nego grješnike na obraćenje“ (Lk 5,31-32). No, tko može imati razumijevanja za čovjeka koji se ogriješi o dijete? Za takvoga je Isus izrekao nezrecivo tvrde riječi: „Bilo bi bolje da mu se o vrat objesi mlinski kamen pa da potone u

dubinu morsku“ (Mt 18,6). Svatko na svoj način, na svojem mjestu, u svojoj mjeri ima udjela u grijehu svijeta. Mogu li znati na koji je način moj osobni, naoko sitni grijeh, utjecao na nekoga i možda ga potaknuo da učini nešto što ja osobno nisam? Kada ispovijedam svoje grijehe, imam udjela u čišćenju cijele Crkve od grijeha. Isus je znao da ne stvara ekskluzivni klub nepogrešivih, nego zajednicu, čiji će ga prvi vođa u ključnom trenutku zatajiti. Na tome počiva naša vjera u „svetu Crkvu“. Nije sveta zato što smo mi nepogrešivi, nego je sveta zato što je Svet Onaj koji ju je dozvao u život.

Zbog skandala koji izlaze na površinu u Katoličkoj Crkvi širom svijeta, naša su srca bolna, tužna, ranjena... Kristovo je srce bilo probodeno. Bilo je unaprijed probodeno za sve grijehe koji će doći, unaprijed probodeno za sve grješnike koji će doći, uvijek unaprijed. Bog nas uvijek pretječe svojom brigom i ljubavlju. On pretječe sve koji ga žude (Mudr 6,13), a napose one koji se od njega odvrću. Jadan je čovjek koji se od Boga odvrća, on je kao drač u pustinji (Jr 17,5-6), a onima koji ga ljube, Gospodin je moćna zaštita i snažna potpora, štitnik od vjetrova pustinjskog i sjena u jari podnevnoj, obrana

od posrtaja i oslon protiv pada. On je radost srcu i svjetlost očima, on je zdravlje, život i blagoslov (Sir 34,16).

Isus nije umro samo za ono što je bilo prije njega, on je umro za ono što jest i što ima doći. On je bio vičan patnjama (Iz 53,3). Nehaj, nepravda, neposluš, nemoral, nezastitna pohlepa, izopačena „ljubav“ koja ne zaslužuje to ime, razvodi braka, pobačaji, eutanazija, genetička tehnologija koja čovjeka svodi na predmet... Čini se da je došlo vrijeme o kojem je govorio Pavao, vrijeme kad ljudi ne će podnositi zdrava nauka nego će sebi po vlastitim požudama nagomilavati učitelje kako im godi ušima; od istine će uho odvrćati, a bajkama se priklanjanju (2 Tim 4,3-4). Bog pati. Crkva pati. Kršćani pate. Marija, Majka Crkve, pati. „Draga djeco, ja sam s vama i vaša patnja je i moja patnja“ (25. travnja 1992.).

Tijelo Kristovo, Crkva, vapi: Gospodine, Bože moj, vapijem danju, a noću naričem pred tobom. Neka dopre do tebe molitva moja, prigni uho k vapaju mome. Jer mi je duša zasićena patnjama (Ps 88,1-7). Ako govorim, patnja se ne blaži, ako li zašutim, zar će me minuti? (Job 16,6-7)... ali Gospa nas ohrabruje: „Draga djeco, želim vas pozvati na ustrajnost u kušnjama. Promislite kako Svemoguću i dan danas pati zbog vaših grijeha. Pa kad bude patnja, prikažite ih kao žrtvu Bogu“ (29. ožujka 1984.).

Na vidjelo izlaze prijavštine. Pa ipak: „Ne sudite ništa prije vremena dok ne dođe Gospodin koji će iznijeti na vidjelo što je sakriveno u tami i razotkriti nakane srdaca“ (1 Kor 4,5). Ovako govori Gospodin: „Prestani kukati, otari suze u očima! ... Ima nade za tvoje potomstvo“ (Jr 31,16-17). „Ne boj se, stado malo: svidjelo se Ocu vašemu dati vam Kraljevstvo“ (Lk 12,32).

Međugorje – mjesto žarke molitve

U životu je najvažnije pronaći i upoznati Boga, u njega čvrsto povjerovati, istinski i iznad svega ga uzljubiti. Sve što čovjek čini uzalud je, ako nije našao i upoznao Boga. Boga se najlakše i najsigurnije može susresti u molitvi. Ona je još uvijek za nas velika tajna. Molitva je, ponajprije, tajna čežnja, tajna čovjekova težnja za susretom s Bogom; da se s njim sjedini i živi u ljubavi, da u Bogu nađe željeni mir i radost, sreću i spasenje. Zato je molitva potreba naše psihe i duše. Molitva je milosni susret i radosni razgovor sa živim, osobnim Bogom.

fra Petar Ljubičić

Molitva nam je potrebna od kruna i odijela, od zraka koji udišemo i vode bez koje ne možemo život zamisliti. Molitva je uzdizanje srca i uma k Bogu. Sv. Ivan Vianney kaže kako je molitva sjedinjenje duše s Bogom. Ona je disanje duše. Kao što tijelo ne može bez zraka, ni duša ne može bez molitve. „Ne može čovjek dugo biti kršćanin ako ne moli – kao što ne može živjeti, a da ne diše“ (R. Guardini).

Ima ljudi koji misle da nemaju vremena za molitvu ili da ne mogu moliti. Na pitanje, zašto ne moliš, najčešće čujemo odgovor: *Nemam vremena!* To je prije izgovor nego pravi odgovor. Istina bi, zapravo, bila da nemamo vremena za gubljenje. Vrijeme je kratko i dragocjeno. Neki mole samo ako osjećaju potrebu. Drugi bi, opet, rado molili, ali se ne mogu sabrati: *Nemam živaca, nemam snage sabrati se!* Čim počnem moliti, dolaze mi kojekakve misli i muči me rastresenost. Dobro je odmah na početku spomenuti da gotovo svaki molitelj ima poteškoća u molitvi. Sveti je Bernard jednom zgodom rekao kako ni jednu Zdravomariju nije izmolio bez rastresenosti. Sigurno je mislio na savršenu pobožnost i potpuno predanje. Ipak je postao sveta. Netko će reći: *Ne nalazim više u molitvi nikakva smisla! Ne uviđam zašto uopće trošiti vrijeme na molitvu! Dugo sam molio i nisam bio uslušan. Ne molim više!* Tako netko Boga kažnjava u srcu i, jednostavno, više ne moli. Takvo je razmišljanje posve pogrešno. Bog, kao naš dobri Otac, to ne zaslužuje. „Godinama sam molila“, kaže mlada žena, „kako bi moja kći ozdravila. Umrula je prije tri mjeseca. Otada je za me i Bog umro!“ Često se čuje: Ako je Bog ljubav, zašto ima toliko zla i patnje? „Je li to ljubav?“ pitao je bolesnik. „Idi iz sobe. Čudna je to ljubav koja dopušta da već sedam godina patim!“ „Kako možete reći da je Bog ljubav? Prestanite s tim!“ reče gospođa čije je prvo dijete umrlo. „Ne mogu više vjerovati!“

Fot. Dani

Površno shvaćanje kršćanstva i molitve

Što reći na ovo? Imaju li pravo oni koji tako govore? Ako je Bog tu i ako nas voli i brine se o nama, zašto to dopušta? Mnogi tako razmišljaju!

Ne poznaje Boga onaj tko tako govori. Istina je da u svijetu ima mnogo patnje i boli. To za nas ostaje tajna. Više-manje, svatko nosi svoj križ, koji ponekad nije lagan. Poznato nam je da je prvi grijeh naših praroditelja odlučio o našoj sudbini. U svijet su došli patnja, muka i svakojaka zla. Jedino nas tješi to, da se ništa ne događa bez Božjega znanja i njegove volje. Poneki mole ovako: *Dragi Bože, poslušaj me malo, ja sam upalio svijeću i ti ćeš se stalno brinuti o meni i o svim mojim potrebama!* To je površno shvaćanje kršćanstva i molitve. Ponajprije, bitno je što više otvoriti se Bogu i upoznati ga, iskusiti i doživjeti u molitvi. Potrebno ga je svim bićem uzljubiti. Tada će nam molitva biti draga, život lakši, a patnju ćemo razumjeti kao dar Božji. Moramo naučiti da je molitva ljubav djeteta prema Ocu. Tko istinski ljubi, taj će dobro i mnogo moliti. Tko žarko i revno moli, u srcu ima veliku ljubav! Na mjestu je pitanje: Kako Boga zamišljam? Jesam li doživio, iskusio njegovu nazočnost u svome životu? Kada mislim na Boga, što mi dolazi na pamet, koja misao, molitva?

Jedan katolik priznaje: „Još od djetinjstva Boga doživljam kao onoga koji svoj prijeteći prst drži u zraku, i sjetim se riječi svoje majke: 'Jedno oko uvijek gleda, ništa mu se sakrit ne da!' Strah me Boga. Zbog toga svake nedjelje idem u crkvu i pokušavam živjeti kao uvjereni i osvjeđeni katolik, kako bih poslji smrti raj zavrijedio.“

Hvale je vrijedno da se pitamo što je, zapravo, za nas molitva. Kako molim? Često čujemo kako netko kaže da mu je molitva, umjesto milosni susret i radosan razgovor s Bogom, postala teret. Recimo, što je za mene sv. Misa? Kako svetom Misom slavim Boga? Zašto nam sv. Misa, najveća i najsvršeni-

ja molitva, malo govori i još nas manje preobražava? A samo je jedna sv. pričest dovoljna da nas svecima učini.

Zašto smo, uglavnom, u podmaklim godinama manje pobožni nego dok smo bili mladi? Morali bismo svakodnevno radosnije, sabranije i pobožnije slaviti sv. Misu, primati sv. pričest i poslije usrdnije zahvaljivati, kako to već traže dinamizam milosti, narav Mise i pričesti.

Zašto Božja riječ koju slušamo ili osobno čitamo teško dopire do dubine naše duše i u njoj tako rijetko nalazimo poruku Oca upravljenu djeci? Zašto tako brzo klonemo u poteškoćama, postajemo nestrpljivi i tužimo se na sve i svakoga?

Što bi trebalo odgovoriti na sva ova pitanja? Postoji li uopće odgovor? Da, postoji! Odgovor bi uključivao bolnu činjenicu: nedostaje nam molitva. Nedostaje nam istinska, duboka povezanost, jedinstvo s Bogom. Drugim riječima, potpuno povjerenje i intimnost s Bogom.

Upravo o našem jedinstvu s Bogom ovisi naša životna sreća, apostolski žar i duhovni napredak. Da je tomu tako, dostatno je podsjetiti da se jedinstvo odnosi na bit revnoga, gorljivoga kršćanskog života.

Što zapažamo na revnim i osvjeđenim kršćanima, svećenicima, redovnicima, redovnicama koje dnevno susrećemo ili smo ih nekada susreli? Kod njih nema duhovne klonulosti, barem duže, iako im možda ne ide sve kako žele; kod njih nema dužega neraspoloženja, premda im možda srce cvili, a tijelo more različite poteškoće. Njima samoća srca nije poteškoća. Takvi osvjeđeni vjernici nalaze snagu u molitvi. Isus Krist je naš božanski Spasitelj. On je pravi učitelj i uzor molitve. Isusu je molitva toliko na srcu, da ustrajno i srdačno moli apostole neka i oni mole. Sa sigurnošću obećava uslušanje molitava, te se tako čini kako je molitva, uz ljubav, njegova najznačajnija poruka. Uči nas kako treba moliti! Kaže da cilj molitve mora biti kraljevstvo Božje. Tražimo li to, dobivamo sve. Tražiti kraljevstvo Božje znači Boga tražiti, da on upravlja našim životom, da se njegova volja vrši. To znači potpuno se njemu predati i od njega sve očekivati. On najbolje zna što je za nas dobro, jer nas najviše voli; želi uništiti Zloga i zlo u nama, želi nas osloboditi i otkupiti, posvetiti i spasiti. Njegova je volja da živimo i budemo sretni. Ako želimo da naša molitva dopre do Boga, potrebno je svima oprostiti i sa svima se pomiriti. Treba pobožno i ponizno moliti, a to znači iskreno, ustrajno i postojano, sa živom vjerom i potpunim predanjem. Isus kaže: „Sve što god zamolite i zaištete, vjerujte da ste postigli i bit će vam!“ (Mt 11,24).

Krunica je obratila stotine tisuća krivovjercaca i tvrdokornih grješnika. U Lurdu se Gospa ukazuje s krunicom u ruci. U Fatimi se naziva Kraljicom svete krunice. Kod svakoga ukazanja Gospa preporučuje molitvu krunice.

Gospa – ponizna učiteljica molitve

Kako danas moliti? Moliti treba srcem. Tako nas Gospa uči već više od 29 godina. Što to znači? Ne moliti iz običaja i navike! Moliti srcem znači, ponajprije, moliti s ljubavlju. Zdušno. To znači moliti čitavim svojim bićem: tijelom i dušom, čista srca. To znači potpuno se otvoriti Bogu. Njemu dati prvo mjesto u svome životu; u potpunome se predanju njemu darovati. Imati toliko pouzdanje u njega i od njega se svemu dobrom nadati. Bog nam daruje samo dobro. To znači sabrano i ponizno, predano i pouzdano, postojano i pobožno moliti. Strpljivo i ponizno, Gospa više puta ponavlja: „Shvatite zašto sam ovako dugo s vama: Želim vas naučiti moliti! (...)“ (12. lipnja 1986.). „Budite svjesni, ljubljivi moji, da sam ja vaša Majka i da sam došla na zemlju da vas učim iz ljubavi slušati, iz ljubavi moliti (...)!“ (29. studenoga 1984.).

Gospa je zaista neumorna u pozivima na molitvu. Sve su međugorske poruke manje-više poziv na molitvu. Stotine puta, na različite načine, pozvat će nas Gospa da shvatimo tu svoju najuzvišeniju dužnost. Mnoge poruke nam zorno to pokazuju: „Draga djeco! (...) Pozivam vas na iskrenu molitvu srcem, da svaka vaša molitva bude susret s Bogom. U svom radu i svagdanjem životu stavite Boga na prvo mjesto!“ (25. prosinca 1987.). „Draga djeco! Danas vas pozivam na molitvu srcem. Kroz ovo vrijeme milosti želim da se svatko od vas sjedini s Isusom. A bez neprestane molitve ne možete osjetiti ljepotu i veličinu milosti koju vam Bog nudi. Zato, dječice, u sve vrijeme ispunite svoje srce i najmanjim molitvicama. (...) Ja sam s vama i neprestano bdijem nad svakim srcem koje se meni daje“ (25. veljače 1989.).

Ozdravljenje Francuskinje u Međugorju

Iz Pariza je došla u Međugorje sa svojim mužem hodočasnica K., koja je sedam godina imala opaku bolest raka na vratu. Nije mogla govoriti ni normalno jesti. Uvijek je imala uza se mikser kojim je sitnila hranu. Njezin muž svjedoči da su pohodili mnoga poznata hodočasnici mjesta. Tražili su pomoć i utjehu. Čudesno ozdravljenje dogodilo se na blagdan Blažene Djevice Marije od

Krunice. Cijeli je dan molila i potpuno svoj život, po noćnom zagovoru Marijinu, Bogu predala. Ponizno, pobožno i predano slaveći svetu Misu i doživljavajući na poseban način molitvu poslije svete Mise, potpuno je ozdravila. Mogla je normalno jesti i nesmetano govoriti. Svi su ostali bez daha i riječi. To je veliko čudo. Ozdravljenica je samo ponavljala: „Međugorje je mjesto Gospina ukazivanja. Po zagovoru Kraljice Mira, Isus me je ozdravio. Velika mu hvala i slava!“

Po molitvi krunice događaju se velika čudesa

Sherry i Ron osam su godina čežnuli za vlastitim djetetom. Napokon Sherry ostade trudna, i radost bijaše neopisivo velika. No kod pregleda liječnici su kod nerođene bebe ustanovili neku neizlječivu bolest srca. Roditelji su počeli moliti. Prijatelji su ih savjetovali na pobačaj, no roditelji se nikako nisu htjeli odvojiti od maloga stvorenja, kojega su tako dugo čekali. Uspjeh operacije bio je jedan posto. Potišteno i razočarano otišli su kući. Tada se trudnica sjetila drvene krunice, koju joj je prijateljica donijela iz Međugorja. Uzela je krunicu i pritisnula je čvrsto na trbuh, htjela je nabožni predmet čim bliže donijeti do nerođenog djeteta. Kod tog dodira dijete se po prvi put micalo. Sherry je sve češće osjećala prisutnost svoga djeteta kroz intenzivne pokrete. Kad je majka došla na novi pregled, liječnik je sazvao sve medicinare i pokazao na ekran. Voda, koja je naplavila djetetovo tijelo i koja bi bila uzrok njegove smrti, nestala je. U rujnu 1994., Anna-Mary došla je kao zdrava beba na svijet. Od tada Sherry i Ron pozivaju svoje prijatelje i znance na molitvu krunice.

Majka Božja govori u Međugorju da se molitvom krunice mogu svladati sve poteškoće, i moli nas usrdno da molimo tu djetelotvornu molitvu. Samo molitvom možemo svladati zlo i Zloga, mijenjati srca ljudi, spriječiti bolesti, mržnju, rat, katastrofe... Zato molimo, molimo, molimo!

Krunica je obratila stotine tisuća krivovjercaca i tvrdokornih grješnika. U Lurdu se Gospa ukazuje s krunicom u ruci. U Fatimi se naziva Kraljicom svete krunice. Kod svakoga ukazanja Gospa preporučuje molitvu krunice.

Gospodine, ti put moj poznaješ

Dolazila je svaki dan u međugorsku crkvu na svetu Misu i dugo ostajala u molitvi pred Gospinim kipom. S malim crnim ruksakom preko ramena i s krunicom u ruci, često je sama hodila na brdo Gospinih ukazanja i uz strme stijene penjala se na Križevac. Progovarala je po koju riječ na hrvatskom, onako dosta spontano. Osmijeh na licu i sjaj iz očiju odavali su njezinu odvažnost, njezin zanos u traženju vlastitoga životnog puta. Što je nagnalo mladu Alenu iz Slovačke da nakon tek završene srednje umjetničke škole poče put Međugorja? Kako je uopće saznala za ovu molitvenu oazu u srcu Hercegovine koju posjećuju ljudi iz cijeloga svijeta, reći će nam ona sama.

Priredila Lidija Glavaš

Hvaljen Isus i Marija!
Zovem se s. Samuela. Moje krsno ime je Alena Muchová. U Bosnu i Hercegovinu došla sam iz Slovačke prije devet godina. Kod kuće sam ostavila tri sestre i roditelje. Imala sam osamnaest godina kad sam prvi put došla u Međugorje. Bilo je to moje prvo putovanje izvan rodne Slovačke. Željela sam se negdje, barem na neko vrijeme, skloniti pod Njezino okrilje. Pod okrilje Marije, za koju sam znala da je Majka moga Isusa i da se njoj naš slovački narod moli kao Majci Sedam žalosti, i o kojoj mi je pričao moj ispovjednik. On mi je, zapravo, i savjetovao da pođem u Međugorje, u to posebno mjesto molitve i mira.

S grupom hodočasnika zaputila sam se prema Međugorju. Istinski sam se radovala susretu s njim. A kad sam došla, poželjela sam ostati dva-tri mjeseca. Ali gdje, kod koga?

Čudno, bila sam mirna i predana. Mislim da ćete me razumjeti ako vam rekнем da mladom čovjeku, punom čiste naivnosti ili nevinosti – hm, tko zna gdje je među njima granica? – ne treba puno odlučivanja ako

ga negdje srce vuče. Jednostavno, predaje se providnosti, jer vjeruje da će na takav način Boga slijediti. Čim je čovjek stariji, teže ostvaruje iznenadne Božje zahvate, isto kao i svoje želje. Više provjerava, ispituje, razmišlja, nerado se odriče nečega što je teško stekao..., za razliku od mladog čovjeka koji to

još ne posjeduje. Ne znam što vi na to kažete, ali sa mnom je bilo tako.

Za dolaska u Međugorje, još u autobusu, Vladko, vođa naše grupe, govori nam o svećeniku fra Slavku. Preminuo je, kaže nam, iznenada, na Križevcu, nakon što je s hodočasnici izmolio Put križa. Dodao je i to

kako je Gospa rekla da je fra Slavko uz nju. „Fra Slavko, ako je istina da si blizu nje, i ako me ona želi ovdje imati, onda te molim za zagovor da mi ona pomogne i izruči me svoje Sinu.“

Idući prema crkvi, priđe mi prijatelj iz naše grupe i reče: „Pronašao sam čovjeka koji ti je našao mjesto za duži boravak u Međugorju.“ „Ohh!“ evo Božje providnosti. Dva mjeseca provela sam u jednoj redovničkoj zajednici, smještenoj ravno ispod brda Gospinih ukazanja. Ta dva mjeseca brzo su prošla. Bilo je vrijeme za moj povratak u domovinu. No u srcu sam osjećala da ima neki drugi put kojim trebam ići, premda još nisam znala koji je to put. U Međugorje sam, zapravo, bila došla s nakanom da se pripremim za redovničku zajednicu Sestara misi-onarki Duha Svetoga, koju sam jako voljela i kojoj sam bila privržena. Osim u Slovačkoj, te su se sestre nalazile i po drugim zemljama. Radile su u misijama, a posebna duhovnost im je molitva Duhu Svetom. Kako sam u to doba bila puna entuzijazma, energije i poleta, imala sam silnu želju obraćati svijet, ali mir u srcu nisam nalazila.

Vrijeme provedeno u Međugorju bilo je milosno vrijeme. Svako sam jutro išla na brdo Gospinih ukazanja i na sv. Misu, nastojeći shvatiti što Bog od mene želi. Upoznala sam i divne sestre – Školske sestre franjevke – koje su radile u ovoj župi. Uvijek su bile u crkvi i oko nje. Svojim su marljivim radom samozatajno svjedočile svoje poslanje. Istina, u Međugorju sam upoznala i neke druge redovničke zajednice, ali ova me nekako najdublje privlačila, poželjela sam ući u nju.

U jednoj prigodi nađoh se, ponovno, sama na fra Slavkovu grobu. Nakon molitve, spontano prozborih: „Fra Slavko, osjećam da mi draga Gospa nešto sprema, pomoz mi da je razumijem. Ako me Gospa hoće još uvijek imati ovdje, treba mi mjesto gdje bih još neko vrijeme ostala i bolje upoznala ove sestre.“ Nakon toga otišla sam na sv. Misu. Kad je Misa završila, priđe mi Terka, moja prijateljica. „Imam za tebe jedno mjesto. Bi li mogla pomoći jednoj obitelji ovdje u Međugorju, gdje majka čeka deseto dijete?“ upita me. Bože, evo i druge tvoje providnosti, pomislih.

Bijaše to vrijeme moga duhovnog dozrijevanja. Više sam molila i bolje upoznavala Boga, Dobroga Oca, i njegovu majku Mariju, Kraljicu Mira. Spoznavala sam i svoje želje, svoje sklonosti, bistrila se moja odluka. Sestre franjevke svakim su mi danom bivale sve bliže. Kad sam tražila prijam u njihovu zajednicu, poglavarica mi je rekla: „Dodi i vidi! Budi dva mjeseca, da se upoznamo.“ I bilo je tako. U njihov samostan u Mostaru

Vrijeme provedeno u Međugorju bilo je milosno vrijeme. Svako sam jutro išla na brdo Gospinih ukazanja i na sv. Misu, nastojeći shvatiti što Bog od mene želi. Upoznala sam i divne sestre – Školske sestre franjevke – koje su radile u ovoj župi. Uvijek su bile u crkvi i oko nje. Svojim su marljivim radom samozatajno svjedočile svoje poslanje. Istina, u Međugorju sam upoznala i neke druge redovničke zajednice, ali ova me nekako najdublje privlačila, poželjela sam ući u nju.

došla sam 16. rujna 2002. godine. I danas se sjećam kako su me radosno primile. Svoje prve redovničke zavjete položila sam 11. kolovoza 2006. godine. Moji doživotni zavjeti, ako Bog da, bit će iduće godine. Momentalno sam u Mostaru, gdje studiram na Teološkom institutu. Imam divne kolege i profesore. Ne jednom, nego više puta nasmiјemo se mom naglasku ili mojim jezičnim pogreškama u izgovoru. Zahvalna sam sestrama što imam mogućnost ovdje studirati. Neki mi znaju reći, blago vama, vi ste već ostvarili svoj cilj. Ali ja vjerujem i tvrdim, nije ovo cilj. Cilj je Nebesko Kraljevstvo. Ovo što mi redovnice živimo samo je put do toga cilja. Na taj put pozivamo sve mlade, da zajedno, u radosti, vršimo volju Oca Nebeskoga.

S. Samuela je, kao i brojni koji su se odazvali Božjem pozivu, znala zastati pred križem Kristovim i zajedno sa svetim Franjom moliti: „Svevišnji, slavni Bože, prosvijetli tamu moga srca, i podaj mi ispravnu vjeru, jasno ufanje i savršenu ljubav, mudrost i spoznaju, o Gospodine, da ispunim tvoj sveći i istinski nalog.“ A on, Svetac iz Asiza, otac Franjo, koji je u potpunom predanju Nebeskom Ocu bratskom ljubavlju blagoslovio svoga brata Leona, neka blagoslovi i danas svakoga od nas tim istim blagoslovom: „Neka te blagoslovi Gospodin i neka te čuva. Neka te licem svojim obasja, milostiv neka ti bude. Neka pogled svoj Gospodin svrne na te i mir ti podari. Neka te blagoslovi Gospodin...!“

Biblija i Kur'an kao „joint“

Oba ova pokušaja – i nakana javnoga spaljivanja Kur'ana i uporaba listova Biblije i Kur'ana kao papira za cigaretu – jasno govore o nastranosti društva i procesima koji, u ime „slobode“ ljude zarobljavaju, u ime „religije“ ljude zavode, u ime lažnih ciljeva ljudima nude krive ideale, u ime ekonomskog prosperiteta ljude vode u propast i dužničko ropstvo.

fra Mario Knezović

Shvaćanje slobode izražavanja i govora do te je mjere zlorabljeno i krivo shvaćeno da sve češće doživljavamo kako ta „sloboda govora“ stvara napetosti, podjele, uvrede i čak perverzne pokušaje. Nedavno nas je zatekla najava jednoga protestantskoga pastora s Floride, Terryja Jonesa, kako planira izvršiti čin javnoga spaljivanja Kur'ana. To će, kako je objašnjavao, učiniti kako bi izrazio protest protiv vjernika koje ta knjiga, kako on tvrdi, zavodi i čini nesretnima. Zdravome razumu, osobito srcu kršćanskome koje bi trebalo biti vođeno ljubavlju, ne treba ni naglašavati kako je to suluda ideja u kojoj se, zapravo, spaljuju oni koji misle učiniti čin spaljivanja. No, tu kao da predstava „suludih mudraca“ tek počinje. Tako je javnost mogla vidjeti sveučilišnog profesora iz Australije, Alexa Stewarta, kako je isparao listove Biblije i Kur'ana te to upotrijebio kao papir za cigaretu, mnogi kažu „joint“ – drogu. Taj osebujni ateist, tako tvrdi, htio je poručiti kako ima pravo na slobodu izražavanja, bez, naravno, ikakva upita hoće li ta njegova „sloboda“ drugima nanijeti bol, ranu i stvoriti napetosti iz kojih može proizaći to da mnogi nikada više uopće ne progovore. Srećom, sveučilište na kojem je ovaj oskrvnitelj svetinja predavao dalo mu je otkaz. No, čini se da to ne će biti nikako kraj fundamentalističko-ideoloških pokušaja da se sve obezvrijedi, oskrvne, izruga i svede na mjeru ljudske maštovitosti igre i šale pod plaštem slobode iznošenja mišljenja.

Oba ova pokušaja – nažalost, nisu to iznimke! – ne govore toliko o ovoj dvojici nastranih osoba, koliko o sve nastranijem društvu u kojem na snagu stupaju čud-

ni civilizacijski procesi koji sve više u ime „slobode“ ljude zarobljavaju, u ime „religije“ ljude zavode, u ime lažnih ciljeva ljudima nude krive ideale, u ime ekonomskog prosperiteta ljude vode u propast i dužničko ropstvo. Upravo takav svijet iznjedrilo je i jednoga i drugoga. Od ovih ekstremnih pokušaja nisu daleko ni oni koji bi od križeva najradije načinili suvenir ili muzejske eksponate zahtijevajući da upravo križ napusti javne ustanove. Sličan je proces i s Biblijom, koju se pokušava relativizirati i svesti na kršćansku literaturu koja bi imala samo beletrističku vrijednost. Duh marksističke ideologije, koja se na našem podneblju očitovala kroz komunizam, još ne napušta scenu i sve se jasnije i glasnije zna čuti ona poznata kako je „vjera opijum naroda“.

Istini za volju, nekima koji vjeru krivo shvaćaju i pogrešno joj pristupaju, vjera postaje istinski opijum, koji ih stavlja u poziciju činiti ekstremna djela koja su daleko od zakona ljubavi koji na snagu svojim životom stavlja Isus Krist. Taj Isus svom učeniku kaže, vrati mač u korice, jer mi svijet osvajamo ljubavlju a ne silom (usp. Lk 22,49). Ispušeni „joint“ od Biblije i Kur'ana te planiranje spaljivanja Kur'ana, opasni je opijum koji mnoge može baciti u delirij i vatru u kojoj izgaraju samo oni koji uzimaju šibicu u svoje ruke. Vatra ljubavi i ushićenje, koje daju sadržaji Božje objave u Bibliji, zahtjev su za izgorjeti iz ljubavi za druge, i to baš onda kad nam dođe misao da bi to drugi trebali učiniti za nas. Stoga je ovaj napis najkorisnije završiti usklikom iz molitve Duhu Svetomu: „Bez božanstva tvoje-ga čovjek je bez ičega, tone sav u crnom zlu... Mekšaj čudi kamene, zagrij grudi ledene, ne daj nama putem zlim“.

Božja pitanja čovjeku

Dokle će ta opaka zajednica mrmljati protiv mene?

fra Iko Skoko

Kad god se pred Izraelcima pojavila neka poteškoća ili neki veći zahtjev, odmah su počeli mrmljati i ljutiti se na Mojsija i Arona. Zapravo, mrmljali su i ljutili se na Boga, što ih je izveo iz Egipta. Teško su se oslobađali ropskih gena, navika. Ropska krv kolala je njihovim žilama. Sloboda im je bila teška i prezahvatljiva. Ni brojna Božja znamenja nisu bila dovoljna da ne upadnu u rezignaciju i izgube povjerenje u Boga i njegovu snagu i zaštitu. Kad god bi nastala takva situacija Mojsije se obraćao Bogu posredničkom molitvom.

Prije ulaska u obećanu zemlju Bog je oprostio, tko zna po koji put, svom narodu. Nakon posljednjeg opraštanja prije ulaska, Bog se zakleo da niti jedan od onih koji su izašli iz egipatskog ropstva te vidjeli Božju slavu, i unatoč toga iskušavali ga i prezirali, ne će ući u obećanu zemlju. Ulazak u obećanu zemlju, od onih koji su izašli iz Egipta obećan je samo Kalebu i Jošui, jer oni nisu nikada gubili povjerenje u Boga. Bili su poslušni u svakoj situaciji. Dapače, hrabрили su narod da ima povjerenje u Boga i da se ne boji, jer On je s njima.

Nakon te zakletve Bog se obratio Mojsiju i Aronu: „Dokle će ta opaka zajednica mrmljati protiv mene? Čuo sam tužbe što ih Izraelci na me dižu. Kaži im: Tako ja živ bio, objavljuje Jahve, kako ste na moje uši govorili, tako ću vam i učiniti. U ovoj pustinji popadat će vaša mrtva tijela: svih vas koji ste ubilježeni u bilo koji vaš popis od dvadeset godina pa naprijed, koji ste rogorobili protiv mene. Ne ćete ući u zemlju na koju sam svoju ruku digao da vas u njoj nastanim, osim Kaleba, sina Jefuneova, i Jošue, sina Nunova. A vašu djecu, o kojoj kažete da bi postala roblje, njih ću uvesti da nastane zemlja što ste je vi prezreli. A vi? Neka vam tjelesa popadaju u ovoj pustinji! Vaši sinovi neka lutaju pustinjom četrdeset godina, neka trpe zbog vaše nevjere dok vam ne ispropadaju tjelesa u ovoj pustinji. Prema broju dana u koje ste istraživali zemlju – dana četrdeset, za svaki dan jednu godinu – ispaštajte svoje opačine četrdeset godina. Iskusite što znači mene napustiti. Ja, Jahve, to kažem: tako ću postupati s ovom opakom zajednicom što se sjatila protiv mene. U ovoj istoj pustinji neka završi! Tu neka izgine“ (Br 14, 26-35).

Kad je Mojsije prenio Božje riječi Izraelcima, odmah su postali žalosni. Počeli su se penjati na brdo s kojeg je Bog govorio. Mislili su da će tako ponovno steći milost. Nisu više slušali ni Mojsijeve molbe i zahtjeve. Amalečani i Kanaanci lako su ih poubijali i raspršili.

Molitva Duhu Svetomu

sv. Alfonz Marija Liguori

O Duše Sveti, božanski Tješitelju,

Oče siromašnih, Utješitelju žalosnih, Posvetitelju duša

pred Tobom padam ničice, duboko se klanjam

i ponavljam tisuću puta zajedno sa serafima

koji su pred Tvojim prijestoljem: Svet! Svet! Svet!

Ti koji si Marijinu dušu ispunio neizmjernim milostima

i koji si srca apostola raspalio svetim ognjem,

raspali i moje srce svojom ljubavlju.

Ti si božanski Duh: Učvrsti me protiv zlih duhova;

Ti si oganj: zapali u meni vatru svoje ljubavi;

Ti si svjetlost: prosvijetli me dajući mi spoznavaju vječnih istina;

Ti si golubica: udijeli mi čisto ponašanje;

Ti si dašak prepun blagosti: rastjeraj oluje koje u meni pobuđuju strasti;

Ti si jezik: nauči me kako da Te neprestano slavim;

Ti si oblak: zakrili me sjenom svoje zaštite.

Ah, Tebe zaklinjem, Tebe koji si začetak svih nebeskih darova,

oživi me svojom milošću, posveti me svojom ljubavlju,

ravnaj mnome svojom mudrošću,

po svojoj dobroti posvoji me kao svoje vlastito dijete

i spasi me svojim beskrajnim milosrdem

da bih Tebe bez kraja blagoslivljao, slavio i ljubio,

najprije ovdje na zemlji, tijekom cijeloga svoga života

a potom u nebu, tijekom cijele vječnosti.

Snimila Maria Winkler

Sve se u meni promijenilo

Libanonac, vlč. Edward Chalouhi, u Međugorje je prvi put došao prije šest godina, i to ne kao hodočasnik, nego na godišnji odmor. No već u Međugorju za nj se sve promijenilo, bilo mu je teško napustiti mjesto Kraljice Mira. S njime smo razgovarali u kolovozu, kad je sve vrvjelo od hodočasnika iz cijeloga svijeta.

Kristina Merković

Molim Vas, predstavite se našim čitateljima.

Ja sam Edward Chalouhi, svećenik iz Libanona. Rođen sam 19. svibnja 1962., a za svećenika sam zaređen 8. travnja 1989. godine. Živim u Darabechtaru, El Koura, na sjeveru Libanona.

Recite nešto o svom svećeničkom pozivu, kako ste se odlučili postati svećenik?

Iskreno rečeno, ni sam ne znam kako je odluka za taj poziv sazrijevala. Uvijek mi se sviđalo biti u crkvi, sa svećenicima. Bio sam ministrant, u obitelji smo redovito molili... Jedino vam mogu reći to, da nijedan svećenik ne može opisati svoje osjećaje kako dolazi do odluke postati svećenikom. Bio je to duboki osjećaj u srcu koji me vukao prema konačnoj odluci.

Kolika je Vaša župa?

Župa nije velika, ima svega sto pet obitelji, kao zajednica smo veoma bliski i dobro se međusobno poznajemo. Kao maronitski svećenik, oženjen sam i imam troje djece, kćer i dva sina. Premda je župa malena po broju članova, imam dosta obveza koje treba ispuniti. Uz svoje svećeničke obveze, također radim i pomažem u rehabilitacijskom centru. Bez obzira na to radim li u rehabilitacijskom centru ili ispunjavam svoje svećeničke obveze, moja obitelj u meni uvijek vidi svećenika. Imam jako skladnu obitelj, a moja žena i djeca svake nedjelje idu sa mnom slaviti svetu Misu. Svaki dan zajedno molimo krunicu.

Kao svećenik djelovali ste i izvan Libanona?

Putovao sam u Francusku sa skupinom mladih iz Libanona, bili smo i kod pape Ivana Pavla II. K tomu, imam jednu zajednicu mladih s kojom radim od 2004. godine. Također, godinu dana radio sam u Australiji, u kojoj živi mnogo Libanonaca.

Kad ste prvi put došli u Međugorje?

Prvi put došao sam 2002. godine, ali sam za ukazanja u Međugorju čuo mnogo ranije, još dok sam u Libanonu predavao u školama

kao vjeroučitelj. Iskreno, nisam razmišljao o hodočašću u to daleko mjesto, premda sam čuo dosta potresnih svjedočanstava od

onih koji su i po više puta hodočastili Kraljici Mira. Jedan me je svećenik upitao želim li s njim i sa skupinom otići u Međugorje, i

Uvijek govorim da sam jako sretan što sam u Međugorju, ali u svom srcu imam neka pitanja. Prije svega, volio bih da je manje buke iz restorana i kafića, jer ljudi žele u tišini i sabranosti moliti u crkvi ili oko nje, na Podbrdu i Križevcu.

Snimio Anton Merković

hoće li me upisati na listu hodočasnika. Odgovorio sam da ću poći, ali bez ikakvih obveza, dakle na običan godišnji odmor. I otišao sam. Kad sam stigao u Međugorje, sve se promijenilo, a svećenik koji me je upisao na taj popis – ne ćete vjerovati, ni do dan-danas još nije bio u Međugorju.

Koji je bio Vaš prvi dojam o Međugorju?

Kako i zašto, ne znam, ali sve se u meni promijenilo, čak i moji osjećaji. Znam da sam jako sretan što sam svećenik jer sam osjetio da me Crkva i Gospa trebaju, da me vole i da se mole za mene.

O čemu ste pričali svojoj obitelji, prijateljima i svećenicima nakon povratka iz Međugorja?

Prvo što sam rekao bilo je, jako sam sretan. U Međugorju sam našao svoj mir i svoju sreću. Kad sam, taj prvi put, odlazio iz Međugorja, bio sam jako tužan i nije mi se dalo otići. Jednostavno, Međugorje me osvojilo i snažno privuklo, a u nj sam bio došao tek na godišnji odmor!

Što mislite o Gospinim porukama?

Gospa nas uči da volimo Isusa i Crkvu. Ako pročitate bilo koju Gospinu poruku, u njoj ćete naći Bibliju i Crkvu. Gospa, Isusova majka, ne čini ništa drugo osim što nas želi voditi k svome Sinu. To je srž svake Gospine poruke koju nam daje preko međugorških vidjelaca.

Vidite li neke promjene na ljudima iz Libanona koji dolaze u Međugorje?

Da, sigurno. Poznajem toliko ljudi u Libanonu koji nisu znali ni put u crkvu, a iz Međugorja su se vraćali s krunicom u ruci. Zašto? Ne znam, pitajte Gospu.

Nakon svoga prvog hodočašća počeli ste dovoditi hodočasničke skupine?

Da. Mnogi vjernici dolaze i po nekoliko puta. Gospina poruka, jednostavno, preobražava ljude, to svakodnevno mogu osjetiti ne samo u svojoj župi, nego diljem Libanona. U našoj domovini znamo i te kako vrijednost mira, a Gospa nas stalno poziva na mir. Često sam u prilici čuti molbe da se molim za libanonske vjernike, ali i upite kada ponovno idemo u Međugorje. Ne zaboravite da je Libanon Gospina zemlja, i kao takvi veoma smo bliski Međugorju.

Susrećete li se sa svećenicima koji dolaze u Međugorje, pričate li s njima o Međugorju?

Da, često, i vidim jednu jako zanimljivu stvar a to je da ti svećenici zbog Međugorja i zbog Gospe u Međugorju vole i poštuju sami sebe kao svećenike. Svećenik vidi da je veoma bitan za sebe, za druge ljude i Crkvu. I ja vidim da ih Gospa voli i da se moli za njih.

Doći ćete opet?

Da, sigurno, želim doći i sa svojom obitelji. Dolazim svake godine, ali tih nekoliko

Molim vas, nemojte izdati Gospu, sačuvajte mir koji ste znali prenijeti tolikim hodočasnici. Mi svi učimo od vas i nadam se da ćete ostati trajni svjedoci mira. Zahvaljujem vam i nadam se da ćemo se uskoro opet vidjeti!

ko dana nije dostatno. Volio bih ostati ovdje mjesec, dva ili tri, ne znam, i da mogu ostao bih. Ovdje doista u dubini svoga srca osjećam mir.

Znate li nekoga tko se protivi Međugorju?

Ima i takvih. No mi još uvijek ne znamo kakva će biti konačna odluka Crkve o Međugorju. Ako želim čekati i saznati pravi odgovor, zašto onda ne bih čekao i molio. Zašto bih trebao imati negativan stav ako mogu biti pozitivan, moliti i doći u Međugorje, vidjeti i osjetiti. Tako možda mogu pomoći Crkvi.

Je li teško biti svećenik u Libanonu?

Za mene nije. Kad pričam ljudima o sebi, uvijek im kažem da volim sam sebe kao svećenika, isto kao što muž voli svoju ženu.

Imate li problema što dolazite u Međugorje? Ima li Crkva u Libanonu problema u vezi s Međugorjem?

Ne, jer mnogi biskupi i drugi crkveni dostojanstvenici dolaze Kraljici Mira. Uvijek kad želim hodočastiti u Međugorje tražim dopuštenje svoga biskupa. S time nikad nisam imao poteškoća, dapače. Naravno da svi očekujemo konačnu odluku Crkve i po toj odluci ćemo se vladati.

I još nešto, za kraj?

Uvijek govorim da sam jako sretan što sam u Međugorju, ali u svom srcu imam neka pitanja. Prije svega, volio bih da je manje buke iz restorana i kafića, jer ljudi žele u tišini i sabranosti moliti u crkvi ili oko nje, na Podbrdu i Križevcu. Svjestan sam da Međugorje kao mjesto mora rasti, ali treba zadržati svoj mir i tišinu koju mnogi pamte i rado o tome govore. Čuvajući mir, pokazujemo da poštujemo Gospine poruke, poštujemo Gospu, koja treba biti stalno u svakoj obitelji. Možda previše očekujem, ali bi bilo lijepo da u vrijeme Gospina ukazanja, u 18.40, budu zatvorene sve suvenirnice i svi restorani i da sabrano molimo. Pa to je veličanstven trenutak, u kojemu Nebo silazi na zemlju, dolazi nam naša Majka, Kraljica Mira, koja nas toliko voli, što pokazuje kroz dvadeset devet godina, iz dana u dan. Župljani župe sv. Jakova, vjernici ovoga mjesta, prvi su svjedoci Gospinih ukazanja i prvi su pozvani živjeti njezine poruke. Molim vas, nemojte izdati Gospu, sačuvajte mir koji ste znali prenijeti tolikim hodočasnici. Mi svi učimo od vas i nadam se da ćete ostati trajni svjedoci mira. Zahvaljujem vam i nadam se da ćemo se uskoro opet vidjeti!

Betanija – Gospina ukazanja Mariji Esperanzi Bianchini, Venezuela

„Ne tražim da svako ukazanje u Betaniji bude autentično... bilo je i slučajeva jednostavne halucinacije... u Lurdu je bilo lažnih viđenja, ali sve ovo ne dokida valjanost brojnim svjedočenjima kojima priznajem vjerodostojnost“ – precizira mjesni biskup u dokumentu kojim ukazanja Mariji Esperanzi Bianchini u Betaniji potvrđuje autentičnima.

Privedio fra Karlo Lovrić

Evo nas opet u Venezueli. U ožujku 2010. pisali smo o Gospi iz Džungle u toj zemlji. Iako su ta dva Gospina ukazanja vremenski vrlo udaljena – dijeli ih 320 godina – veoma su značajna za Venezuelu. Posebice je zanimljivo Gospino ukazanje u Betaniji, jer ga je mjesni ordinarij po brzom postupku potvrdio autentičnim, ne osvrćući se na halucinacije kojih je, kako tvrdi, također bilo. On kaže da je halucinacija bilo i u Lurdu, no one ne mogu umanjiti autentičnost pravih ukazanja.

Dar proroštva

Marija Esperanza Bianchini rođena je 22. studenoga 1928. u selu San Rafael u Venezueli, Južna Amerika, a umrla je u SAD-u 7. kolovoza 2004. godine. Majka sedmero djece, živjela je u Cua, u kraju koji se zove Finca Betanija. Već od rane mladosti doživljavala je mnoga mistična iskustva. Dok je bila vrlo mlada ozdravila je od teške bolesti. Ozdravljenje se dogodilo zahvatom samoga našega Gospodina Isusa Krista. Dvadeset dvojica liječnika nisu joj davala nikakvu nadu da bi mogla preživjeti bolest.

Marija Esperanza imala je i stigme koje su se pojavljivale na Veliki petak. Autentičnost stigma posvjedočilo je na desetke liječnika. Velik broj ljudi doživio je, i posvjedočio, njezinu bilokaciju (u isto vrijeme nazočna na više mjesta), a za vrijeme svete Mise imala je levitaciju. Marija Esperanza primila je i dar proroštva. Zahvaljujući tom daru mogla je predvidjeti mnoge povijesne događaje, kao i one koji su se događali u različitim dijelovima svijeta.

Premda je kao djevojčica primila mnoge poruke od Gospe i Isusa, ukazanja u Betaniji i davanje poruka za svijet počinju 25. ožujka 1976. godine. Čudesna ozdravljenja kao i euharistijska čudesa, mistične svjetlo-

sti kao i neprotumačivi mirisi cvijeća samo su neki od fenomena zabilježenih u Betaniji.

Dana 21. studenoga 1987., poslije više od deset godina istraživanja, nadbiskup Pio Bello Ricardo proglasio je da su ukazanja autentična i nadnaravna, a mjesta gdje su se ukazanja događala potvrdio svetim mjestima.

Gospa od Betanije

Ime Betanija mjesto je, zasigurno, dobilo u čast sela koje je smješteno na istočnom dijelu Maslinske gore, u jednoj surovoj i dubokoj dolini, pet kilometara od Jeruzalema i znači „kuća žalosti“. Slavno je jer je u Isusovo vrijeme tamo živio Lazar sa sestrama Martom i Marijom. U tom se mjestu dogodilo ono glasovito čudo: Isus je uskrisio Lazara. Sigurno je da se u Venezueli, u državi Miranda, sat i pol od Karakasa, nalazi jedno imanje istoga imena, to jest Betanija, koja je postala glasovitom na svjetskoj razini zbog Gospinih ukazanja. Imanje ima oko 200 hektara i u starini su se na njemu uzgajale tipične tropske biljke – kava, kakao, šećerna trska... Danas je imanje Betanija plodna zemlja s gustom šumom i li-

Čudesna ozdravljenja kao i euharistijska čudesa, mistične svjetlosti kao i neprotumačivi mirisi cvijeća samo su neki od fenomena zabilježenih u Betaniji.

vadama, okružena zelenim brežuljcima i obilnim izvorima, s potokom Tarma. Temperatura je ugodna, između 25 i 30 stupnjeva, s hladnim povjetarcem koji toplih dana posjete čini ugodnim.

Prvo Gospino ukazanje bilo je 25. ožujka 1976. iznad jednoga velikog stabla na

Gospa se ukazala kao Lurdska Gospa, Karmelska Gospa, Gospa od Čudotvorne medaljice ... i na kraju s Djetetom na desnoj ruci u stavu kojim ga povjerava nazočnima. Taj prizor trajao je oko 35 minuta; na kraju se činilo kao da sva vegetacija gori. Svi su bili pod dojmom straha.

obronku brda po kojem se spušta potok koji oblikuje mali vodopad, gdje hodočasnici skupljaju i piju vodu kojoj su pripisana čudotvorna svojstva. Jedini svjedok ukazanja bila je gospođa Marija Bianchini. U knjizi „Djevica se ukazuje u Venezueli“ (Otty Ossa Aristizabal) piše kako su vidjeli-cu pratili rodbina i prijatelji, sveukupno oko 80 osoba. Oni nisu vidjeli Presvetu Djevicu, ali su opazili svjetlosne fenomene, pokretanje sunca. Sljedeće ukazanje bilo je 22. kolovoza iste godine i tada su postavili križ,

kako je tražila Gospa. Ukazanja je imala još 25. ožujka 1977. te 1., 2. i 3. svibnja iste godine, a neki koji su bili u pratnji mogli su vidjeti znakove na nebu.

Dana 25. ožujka 1978., osim vidjelice Djevicu je vidjelo još petnaestak osoba. Tada se dogodilo i čudo sa suncem, kao u Fatimi, koje se okretalo oko sebe i kao da će pasti na nazočne.

U nedjelju 25. ožujka 1984. slavila se obljetnica ukazanja sv. Misom na otvorenom. Poslije sv. Mise, oko 150 osoba vidjelo

je Gospu na vodopadu, a 108 osoba potvrdilo je to svojim potpisom. Gospa se ukazala sa sedam različitih zativa kroz tri sata, s intervalima od pet do deset minuta. Gospa se ukazala kao Lurdska Gospa, Karmelska Gospa, Gospa od Čudotvorne medaljice ... i na kraju s Djetetom na desnoj ruci u stavu kojim ga povjerava nazočnima. Taj prizor trajao je oko 35 minuta; na kraju se činilo kao da sva vegetacija gori. Svi su bili pod dojmom straha.

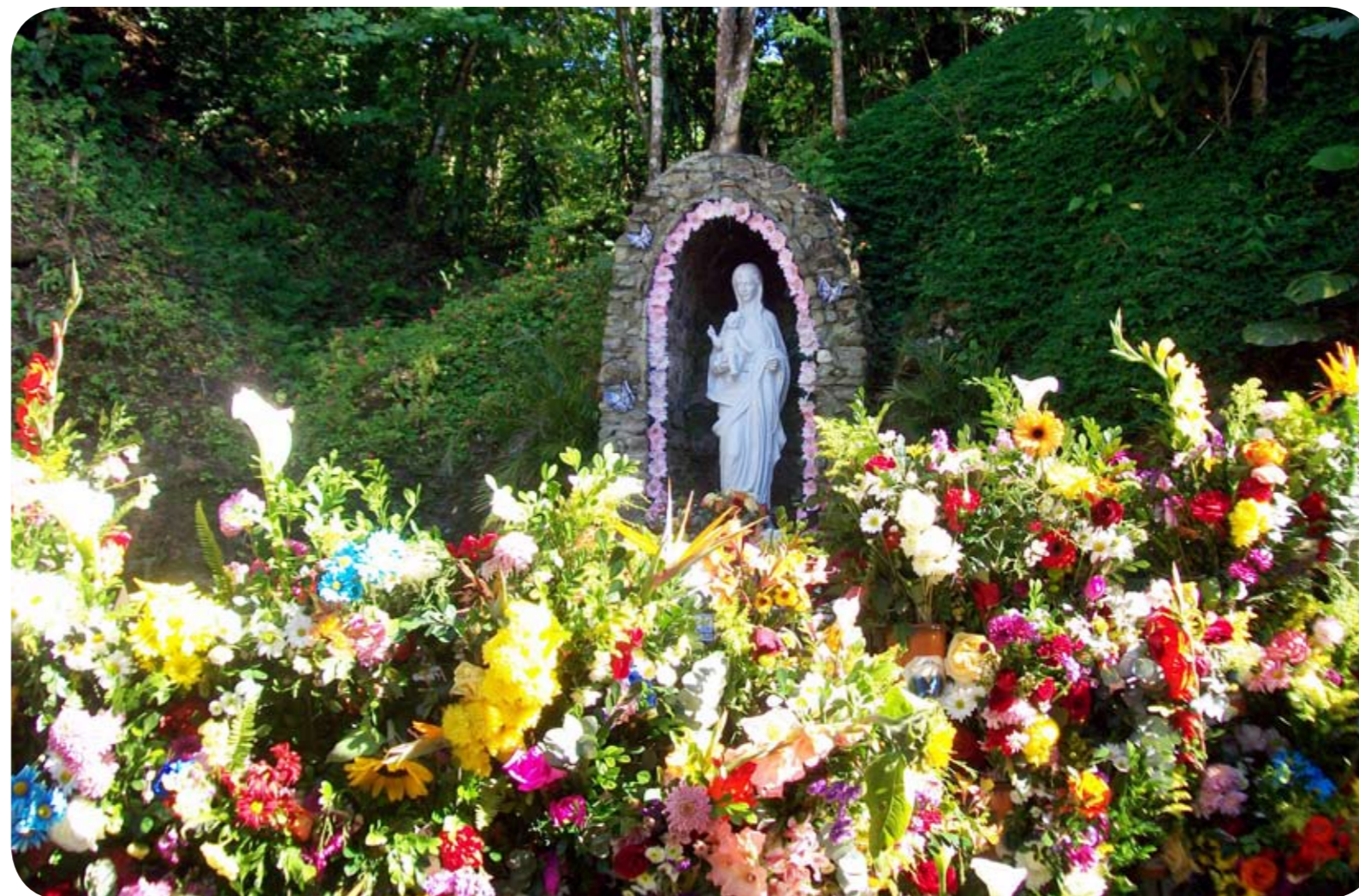
Od tada su se dogodila mnoga ukazanja, posebice subotom, nedjeljom i na marijanske blagdane. Sukladno biskupovim istraživanjima, bilo je između 500 i 1000 osoba koje su potvrđene kao vidioci.

Biskup preuzeo vodstvo istrage

Izvanredno ukazanje 25. ožujka 1984., s brojnim svjedocima koji su spontano dolazili u biskupsku kuriju svjedočiti pred mons. Pigolom Bellom Ricardom SJ, biskupom Los Tequesa, glavnoga grada države Mirande, učinilo je da je, iako je na početku imao određenih sumnja, kako je poslije priznao, sam preuzeo vodstvo istrage koja se protegnula na brojna ukazanja i poslije tri godine, 21. studenoga 1987., donio je pastoralnu uputu o ukazanjima.

U tom dokumentu biskup precizira: „Ne tražim da svako ukazanje u Betaniji bude autentično... bilo je i slučajeva jednostavne halucinacije... u Lurdu je bilo lažnih viđenja, ali sve ovo ne dokida valjanost brojnim svjedočenjima kojima priznajem vjerodostojnost.“

Treba spomenuti i mišljenje Rene Laurentina, jednoga od najpoznatijih mariologa na svijetu, u knjizi „Umnažanje Gospinih ukazanja u našim danima“, Pariz, 1988., str. 54.: „Ovo službeno priznanje nova je činjenica jer nijedno ukazanje nije dobilo takvu potvrdu već pola stoljeća...“

Obilježimo ih

Poslaše mi prijatelji ovih dana računalnu prezentaciju u kojoj se govori kako se naveliko sprema pokušaj sve nas na ovoj kugli zemaljskoj obilježiti da bi nas se lakše moglo nadzirati. Riječ je o čipu koji bi se ugrađivao ispod kože na našoj desnoj ruci ili na zatiljku. Dokoni, pokvareni bogataši dobro su odmakli u svojim pripremama. Čipovi se naveliko proizvode, pokusi su već davno zaključeni. Ostalo je još samo privoljeti puk da se dragovoljno svemu podvrgne i novi svjetski poredak može početi.

Miljenko Stojić

Kad završim pisanje ovih redaka, dat ću se na spremanje pisanja o Domovinskom ratu, točnije o nesretnom Haaškom sudu. Zaključujem to dok nagonim sebe pribitati se i razmisliti o vremenu u kojem, zaista to vjerujem, imam čast sudjelovati. A da je ono naizgled nešto posebno, nije. Na sve strane čupaju se za stvarno kojeg zaista danas Zapad u kojem živim ima na izobilje. Ne znam je li to bitni uzrok da zato ima ljudi na tom Zapadu, mislim domaćih, mnogo manje nego prije. Možda je i tako, a možda i nije. Ipak, posljedice su tu. Nešto je obilježilo našu postojbinu i sada je tu.

Poslaše mi prijatelji ovih dana računalnu prezentaciju u kojoj se govori kako se naveliko sprema pokušaj sve nas na ovoj kugli zemaljskoj obilježiti da bi nas se lakše moglo nadzirati. Nazdravljajte! Riječ je o čipu koji bi se ugrađivao ispod kože na našoj desnoj ruci ili na zatiljku. Pađe mi na pamet Otkriženje sv. Ivana, poglavlje 13. Davno on reče da će Zvijer obilježiti ljude. Ma, hoće li stvarno imati pravo? Tako sam se nadao da će sve ostati na razini simboličkog govora, na razi-

ni opomene. A sad sve postaje stvarnost. Ali, kako će obilježiti, recimo Kineze? Nije valjda da ih najprije misle pokoriti? Ići će to malo teško, koliko se ja razumijem u kretanja u svijetu. Bude li šugavo na ovoj strani, odoh ja k njima. Kad oni već mogu dolaziti ovamo, zašto se to ne bi moglo zbiti i u obrnutom smjeru? Zaista, neću dati da me itko obilježi. Zapravo, dogodilo se to i događa samo u jednom slučaju.

Kad su me roditelji donijeli na krštenje, postao sam obilježen za čitav svoj život. I dosta! Ne znam ni s tim uvijek izići na kraj. Kamo sreće da znam. Zanesem se, napravim krivo i onda slijedi povratak u obliku ispovijedi. Dobro je to Bog smislio. Dajem ti priliku početi ponovno, ali daj učini sve da se to više ne zbude. U posljednje vrijeme, odnosno kad se ukazala Kraljica Mira, dopustio sam da i tim budem obilježen i da taj biljeg preko mene ide dalje. Sad, Bog zna koliko se uspijevam toga držati, ali znam da pokušavam. I sad bi htjeli da me i oni obilježe! Ne, dosta, i nikomu da niste to učinili. Istina je, naređujem. Hoće li me poslušati, ne znam, znam samo da imam pravo izreći spomenu-

te riječi. Ni Bog ne ništi čovjekovu slobodu. Da jest, ne bi se sada oni igrali s čim se igraju, već bi ih Bog odmah lupnuo po glavi. Ali slobodni su griješiti ili ne griješiti. Jednoga dana odgovarat će na to pitanje, bez obzira na to mislili da će taj dan doći ili ne. Kao kršćanin u to sam uvjeren i neprestano se spremam za taj dan. Može, naime, sutradan doći, znamo to već.

Dokoni, pokvareni bogataši dobro su odmakli u svojim pripremama. Čipovi se naveliko proizvode, pokusi su već davno zaključeni. Ostalo je još samo privoljeti puk da se dragovoljno svemu podvrgne i novi svjetski poredak može početi. Više ništa ne će biti isto. Tko se pokuša izbaviti ispod biljega, GPS će policiji smjesta dojaviti da dotični nešto dirka u svoj biljeg. A ona će biti brza, jer joj je dodijeljeno posebno mjesto u društvu i za nju su birani posebni ljudi. Moglo bi se lako dogoditi da počnemo klicati: lijepi naš komunizam! Tko u sve ovo ne vjeruje neka u tražilicu na internetu ukuca riječi „verichip“ i „mondex smartcard“ pa će mu mnogo toga biti jasnije. Ja ne bih više o tome nego malo o javnim glasilima.

Nedavno jedan visoki crkveni dostojanstvenik reče da nam javna glasila ne daju misliti. Imao je pravo ne samo zato što je on to rekao pa bih ja, kao kršćanin, sad to morao ponavljati. Ne traži se to od nas kršćana, mi smo slobodni ljudi za razliku od onih koji stvaraju ovakva javna glasila kakva ona trenutno jesu. Rade robovski posao koji, jednostavno, nije za čovjeka, pa ni za neprijatelja. Da, javljaju se tu i neke dvojbe. Kad smo takve djelatnike vidjeli da su nezadovoljniji nego drugi? Obično nisu. Plaćica je uredna, a oni rade nešto što im se sviđa. Upravo to. Nešto što im se sviđa. Još ih od malih nogu programiraju, ili nas programiraju, da tako razmišljaju i rade. Oni su, naravno, uvjereni da je to dobro. S druge strane, koga briga što oni stvaraju? To su komercijalna javna glasila. Zna se njihov gazda, zna se na kakav program imaju koncesiju i tko je taj tko se usuđuje remetiti zakonodavne odredbe? Istina, društvena javna glasila trebala bi se drukčije ponašati, ali ih je malo i kad ih se stisne na pravi način ponašaju se i ona prema zadanim pravilima. Na kraju mnoštvo javnih glasila naguramo u ruke jednoga čovjeka i možemo činiti što nas je volja, odnosno oblikovati svijet po našem.

Usuđujem se glasno zapitati: Jesmo li kao ljudi i kršćani ušli u napor stvaranja javnih glasila i ostaloga po našoj mjeri ili smo to prepustili nekome drugom? Zar se bojimo da mi njih obilježimo, umjesto da oni to čine nama? Da budem jasniji: Možemo li činiti dobro u svim oblicima i širiti ga dalje?

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i u Crkvi čitajte u Glasniku mira, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u Glasniku mira. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1,
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
Faks: 00 387 36 651 300
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima Glasnik mira. Darujte im godišnju pretplatu. Pretplatite se na Glasnik mira.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija.paris@medjugorje.hr

RADIO POSTAJA
mir
MEĐUGORJE
Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 Mhz
Banja Luka 107,8 Mhz
Hercegovina 101,8 Mhz
Lašvanska dolina 100 Mhz
Split, Južna Hrvatska 101,5 Mhz
Sarajevo i Srednja Bosna 98,1 Mhz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 Mhz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 Mhz
Žepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 Mhz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 Mhz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 Mhz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 Mhz

Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6
Sjeverna i Južna Amerika – AMERICOM 4
Australija i Novi Zeland – OPTUS D2

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel.: ++387 36/653-328 uredništvo
++387 36/653-326 glavni tehničar
++387 36/653-310 marketing
Faks: ++387 36/651-300

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Tjedni molitveni program
– zimski raspored (od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizm: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
21 - 22 h Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. Misa na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

*Kraljice krunice,
moli za nas!*